

Osrednja prireditev v FORMINU

1. MAJ delavski praznik delavcev vsega sveta, borbeni dan solidarnosti, prikaz delavske moči in volje je danes še bolj živ kot kdajkoli prej. Praznujemo ga že polnih 94 let, to je od časov ko je šlo leta 1886, prvega maja, na ulice nad 40 tisoč delavcev v Chicagu in je pod streli policije bilo ubitih šest delavcev, nad petdeset ranjenih in pozneje je buržoazija pet delavskih voditeljev obsodila na smrt.

Delavski voditelji številnih evropskih in ameriških dežel so 14. julija 1889 ob praznovanju stoletnice zmage francoske buržoazne revolucije, na svojem ustanovnem kongresu druge internacionale enoglasno sklenili, da naj se kot spomin na žrtve v Chicagu, vsako leto prvi maj praznuje kot delavski praznik delavcev vsega sveta.

Kot leta nazaj, bomo tudi letos dostojno obeležili ta veliki dan z osrednjo prireditvijo občine Ptuj, ki bo potekala v sredo 30. aprila, s pričetkom ob 13. uri. In kje? Številni ste že seznanjeni, da prav ob novi proizvodni dvorani navojnih vzmeti naše delovne organizacije oziroma temeljne organizacije kovinska obdelava, v Forminu. Ob tej priliki bo stekla tudi prijetna slovesnost naše nove delovne zmage, otvoritev delovnih prostorov. Velja še zapisati, da bomo ob tem spremljali tudi bogat kulturni program, podelitev priznanj »Srebrni znak ZSS«, in še morda kaj.

Organizatorja, občinski svet zveze sindikatov Slovenije Ptuj in konferenca osnovnih organizacij ZSS delovne organizacije AGIS, pozivata delovne ljudi, da se svečanosti v čim večjem številu udeležijo in tako primerno obeležijo ta dan, kjer bomo napravili tudi skromen obračun našega dela v Agisu in širše, v občini ter se dogovorili o neposrednih bodočih nalogah in obveznostih s ciljem, da bi svoja hotenja še uspešneje reševali, v naše skupno dobro in v dobro razvoja socializma v svetu. S.Š.

Čestitke delovnim ljudem!

Študijska knjižnica Ptuj

Razvojne možnosti TOZD Precizna mehanika za obdobje 1981 - 1985

V okviru delitve proizvodnega programa DO AGIS je TOZD Precizna mehanika vključena, kot specializiran proizvajalec merilne in regulacijske opreme ter sredstev za upravljanje in avtomatizacijo v industriji in prometu. Iz analize proizvodnega programa se da ugotoviti, da je prevladujoči proizvod tahograf, ki se vgrajuje v glavni del v tovorna vozila TAM-a, FAP-a in CRVENE ZASTAVE. S prehodom omenjenih proizvajalcev na sodobnejše izvedbe tovornjakov, se je pokazala potreba po proizvodnji modernjšega tahografa, ki bi zadovoljil potrebe vseh domačih tovornih vozil in avtobusov.

Raziskava trga je pokazala, da bi bil najprimernejši za domače tržišče tahograf TCO 15, ki ga proizvaja firma KIENZLE in je montiran že na več naših vozilih. S to firmo je bila lani sklenjena tudi pogodba o licenčno kooperacijskem sodelovanju.

Prav tako se je pokazala potreba po signalni napravi za kontrolo v gumah med vožnjo za tovornjake s prikolicami. Napravo, ki je v lastnem razvoju, smo imenovali »PNEVKO«.

Investicijski program, ki ga je pripravila TOZD skupaj s strokovnimi službami DO AGIS, obsega popolno obnovo obstoječega proizvodnega programa, ki bi naj bil realiziran v celoti skozi novo srednjeročno obdobje ter obsega proizvodnjo novega tahografa, tahoplošč in PNEVKO napravo. Iz sedanjega programa pa bo TOZD obdržala le proizvodnjo registriranih travkov in rezervnih delov za sedanji tahograf za predpisano obdobje.

Količinski plan proizvodnje upošteva razpoložljive in na novo načrtovane proizvodne kapacitete z upoštevanjem mednarodne menjave proizvodnega programa. Tako ugotavljamo, da bo v srednjeročnem obdobju TOZD sposobna proizvesti:

1983	120.900
1984	132.950
1985	160.600

V skupni realizaciji so vsebovane vrednosti posameznih programov v TOZD-u v naslednjem odstotnem deležu:

— tahografi	66 %
— registrirni papir in plošče	18 %
— PNEVKO	14 %
— rezervni deli	2 %

V naslednjem srednjeročnem obdobju se bo izvozna usmeritev TOZD Precizna mehanika ostvarjala predvsem v obliki mednarodne proizvodne kooperacije s partnerjem na konvertibilnem tržišču, čisti izvoz pa bo usmerjen na tržišča, ki bodo določena skupaj s firmo KIENZLE.

Vrednost izvoza v 000 — DM:

1981	120
1983	1.130
1982	640
1984	1.490
1985	1.759

Potrebe po uvozu so visoke predvsem v začetku planskega

Proizvod	1981	1982	1983	1984	1985
Taho plošče	100.000	400.000	1.000.000	1.100.000	1.400.000
Tahograf TCO 15	2.000	8.000	20.000	22.000	28.800
PNEVKO	1.000	2.000	2.500	2.500	3.000
Registrirni papir	3.000.000	2.400.000	700.000	700.000	500.000
Tahograf TH 103/T	19.000	15.000	5.000	5.000	—

Količinski plan proizvodnje TOZD bo dosegel po cenah iz leta 1980 skupno realizacijo po letih:

(v tisoč din)

1981	88.350
1982	103.800

obdobja zaradi nizke osvojenosti tahografa TCO — 15, ki se pa z osvajanjem posameznih delov tahografa proti koncu planskega obdobja zmanjšuje.

Vrednost uvoza v 000 — DM:

1981	512
------	-----

Vrednost uvoza v 000 — DM:

1982	2.046
1983	2.580
1984	2.473
1985	1.363

Uvoz obsega plačilo licenčne ne za tahograf TCO 15 in uvoz repromaterialov s konvertibilnega področja. Manjkajoča devizna sredstva bo TOZD pokrila s samoupravnimi sporazumi, s kupci prvogradnje.

Proizvodni program v prvih petih letih temelji na:

- uvajanju novih programov
- uvajanju novih sodobnih tehnologij na novih proizvodnih programih
- uvajanju novih tehnologij na že obstoječem proizvodnem programu.

Namen uvajanja novih sodobnih tehnologij je zmanjševati odvisnost proizvodnje od kupljenih (kooperacijskih) delov, kar povzroča sedaj nenehne težave, predvsem glede pravočasnih dobav.

Za tako zasnovani proizvodni program pokaže analiza, da je potrebno zagotoviti zelo raznovrstne načine obdelav in sicer:

- mehansko obdelavo delov vključno z izdelavo zobnikov
- površinsko obdelavo
- termično obdelavo
- litje
- tiskanje
- montaža
- izdelava plastičnih delov

Osnova investicijskih vlaganj v srednjeročnem obdobju 1981 — 1985 je realizacija investicijskega programa za proizvodnjo novega tahografa in PNEVKO aparata. Finančna konstrukcija tega programa pa je že podana v sprejetem elaboratu ter temelji na osnovi sovlaganj prometnih organizacij (30 %), lastne udeležbe (30 %) in najetju dolgoročnih kreditov (40 %). Teža vlaganj pade v prva leta srednjeročnega obdobja, ko mora TOZD

opraviti intenzivna osvajanja nove proizvodnje.

Analiza sedanje investicijske opremljenosti TOZD pokaže, da gre za zelo skromno opremo, ki se je pričela močneje obnavljati šele v zadnjih letih tekočega planskega obdobja. Razmeroma visoka vlaganja v poslovni sklad TOZD po zaključnih računih in male investicijske nabave pa so TOZD PM zagotovili investicijsko sposobnost, ki ji omogoča realizacijo začrtanega investicijskega programa v novem srednjeročnem obdobju. Prav tako pa bo morala tudi TOZD PM vložiti del kvalitetnih sredstev v nekatere kritične dobavitelje repromaterialov (aluminij litina, registrirni papir) ker načrtujemo v no porabo ravno teh materialov.

Vrednost vseh investicij za srednjeročnem obdobju pospeševanje bo znašala 48.500.000 din, prav tako pa je predvidena investicija v višini 30.000.000 din za izgradnjo primernejših proizvodnih prostorov, ki bi ustrezali proizvodnji avtomobilске merilne in regulacijske tehnike.

Dinamični razvoj TOZD Precizne mehanike v novem planskem obdobju, bo zahteval tudi intenzivno zaposlovanje in to predvsem kvalificiranih delavcev ter strokovnjakov, posebej še na področju organizacije in priprave nove proizvodnje.

Poprečna letna rast zaposlovanja v TOZD Precizna mehanika bo 13 %, kar pomeni v primerjavi z ostalimi TOZD v DO AGIS nadpoprečno stopnjo rasti.

Računamo, da bo v I. izmeni leta 1985 delalo povprečno 130 delavcev, v II. izmeni pa 52 delavcev.

Analiza skupnosti za zaposlovanje občine Ptuj ter stopnja rasti zaposlovanja v DO AGIS kaže, da bomo načrtovani plan zaposlovanja lahko v celoti realizirali, pri tem pa izhajamo iz naslednjih možnih virov:

- šolski delovni potencial Ptuj — Maribor in drugih občin SR Slovenije
- iz sosednjih republik SFRJ
- iz vrnitve zdomcev
- iz deagrarizacije
- iz prestrukturiranja delavcev (specializacija).

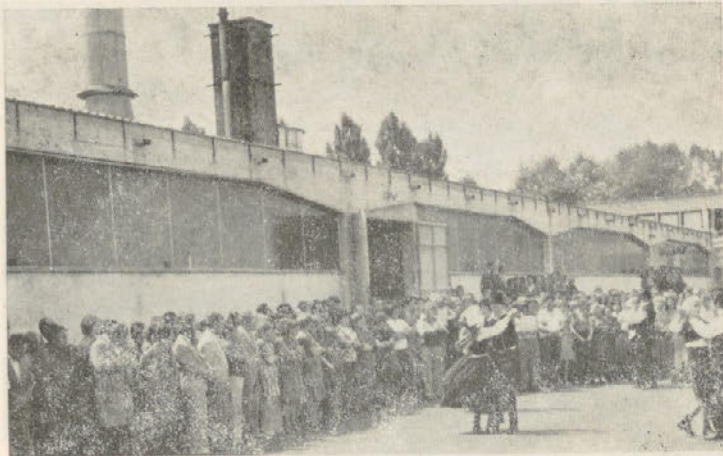

V kaj smo investirali v letu 1976-1979

Teče zadnje leto tega srednjeročnega obdobja. Obdobja na začetku katerega smo si postavili svoje srednjeročne plane, ki so vsebovali tudi investicijsko dejavnost v letih 1976—1980. Ne le iz potrebe, ki jo zakon predpisuje, da moramo napraviti analizo poslovanja v preteklem obdobju preden začnemo izdelovati analizo možnosti razvoja za prihodnje obdobje, temveč iz našega interesa smo v sektorju Plana in izgradnje tovarne, pripravili najosnovnejše podatke o investicijski dejavnosti v tem obdobju.

Investicije imajo skoraj vedno daljnosežnejše posledice. Z njimi usmerjamo stopnjo, kako smo oz. kako bomo avtomatizirani. Posledica nabave investicijskih sredstev zaseboj potegnejo obveznosti odplačevanja teh investicij. Ta odplačevanja pa lahko segajo nekaj let vnapij. S temi odločitvami že vnapij razporejamo naš dohodek, to je našo amortizacijo in poslovni sklad v odplačevanju teh obvez. Seveda nam morajo ta investicijska vlaganja po drugi strani prinašati tudi posredne oz. neposredne koristi. Udarnejši moramo biti na obstoječih in novih trgih. Povečavati morajo prihodek in preko njega dohodek.

Zmanjševati težja fizična in zapletena dela. Izboljševati morajo delovne pogoje na vseh področjih. Omogočiti morajo dodatne zaposlitve nezaposlenim delavcem. Zamenjevati dotrajane in proizvodno neprimerne stroje in naprave. Kot iz gornjega kratkega povzetka lahko zaključimo, da so odločitve o nakupu ali izgradnji investicijskih objektov ali naprav težke, težke tako za strokovne službe, ki morajo predlog pripraviti kot za samoupravne organe, ki morajo o predlogu sprejeti določeno odločitev. V raznih literaturah pa tudi v zakonskih predpisih na mnogo načinov delijo in razporejajo investicijske odločitve in investicijske aktivnosti.

Naš namen ni, da bi sledili tem delitvam. Smatramo namreč, da moramo to analizo izdelati tako, da jo bo razumel vsak tisti, ki dela, ali v nekem novem objektu ali pri stroju, ki je bil nabavljen v zadnjih letih, predvsem pa tisti, ki še mora danes delati v neprimeren prostorih in na neprimeren stroju ali napravi.

Res je, da smo že v času izgradnje ali nabave nekega objekta ali stroja od časa do časa podajali informacije iz te dejavnosti, res pa je tudi, da je nekateri niso razumeli oz. niso hoteli razumeti. Vsaj tolmačimo si lahko tako predvsem tiste, ki so po eni strani sprejemali odločitve (ali celo sodelovali pri predlaganih odločitvah) po drugi strani pa te iste odločitve kritizirali, še težje je bilo s tistimi, ki bi morali biti kreatorji določenih nalog in so se jim izmuznili, a po drugi strani so rešitve, ki so jih pripravili drugi kritizirali po dolgem in čez.

Če se vrnemo pred leto 1976, lahko ugotovimo, da so bile v zadnjih letih, tako v eni kot v drugi delovni organizaciji investicijska vlaganja skromna. Po letu 1975, to je po združitvi prejšnjih delovnih organizacij, pa se je vse bolj čutila prejšnja praznina. Takratne TOZD so v večini primerih vedele, kaj bi morale nabaviti. Prav tako je bil popolnoma jasen skupni interes po novih investicijah, predvsem na področju družbenega standarda. Del investicijskih vlaganj pa je sledilo iz potreb združenih in na novo organiziranih temeljnih organizacij.

Do meseca oktobra 1976. leta je bil v Agisu sprejet srednjeročni plan. Ta plan je predvi-

deval planirana investicijska vlaganja, ki so bila podlaga za sestavo posameznih investicijskih programov in kot osnova za obravnavo investicijskih programov na ostalih institucijah.

Vzporedno smo pričeli pripravljati investicijske programe in investicijske rešitve za naslednje dejavnosti:

- prostorska rešitev novo ustanovljene TOZD Orodjarna
- namestitev računalnika DARO
- postavitev obrata Družbene prehrana

- prioriteta vlaganja v opremo in najnujnejše objekte vseh TOZD razen TOZD Kovinska obdelava

- določitev industrijske co. Po izdelanih investicijskih programih smo te predali na vsklajevanje in evidentiranje GZ Slovenije in KB Maribor enota Ptuj. Po nekaj mesečnih vsklajevanjih, ki so bila v večini primera uspešna smo pričeli z nabavo oz. z izgradnjo posameznih objektov.

Mogoče bi bilo najprimerneje podati v kratkem rešitve, ki smo jih načrtali, in v kaj so bila posamezna vlaganja usmerjena.

V tistem času, smo našli najprimernejšo rešitev za uređitev protorskega problema v TOZD Orodjarna, postavitev montažnega provizorja. V izpraznjene prostore konstrukcije TOZD Orodjarne na Rajšpovi 13 pa smo namestili računalniški sistem DARO.

Za postavitev obrata družbene prehrane je bilo v začetku mnogo potencialnih interesentov v sosednjih in tudi bolj oddaljenih delovnih organizacijah.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Delavci TOZD Precizne mehanike so se v skladu z zakonom o svobodni menjavi dela in medsebojnih pravicah, obveznosti in odgovornosti sporazumeli, da jim bodo delavci delovne skupnosti, s katerimi so se združili v DO AGIS, opravljali določena dela skupnega pomena. Z ureditvijo osnove družbeno ekonomskih odnosov v svobodni menjavi dela, so se delavci opredelili tudi za način pridobivanja dohodka ter druga medsebojna razmerja pri uresničevanju skupnih ciljev in interesov.

Predmet svobodne menjave dela, kot neposredni rezultat vloženega dela delavcev delovne skupnosti, so storitve iz področij:

- finančnega poslovanja
- knjigovodskega poslovanja
- plana in analiz
- avtomatske obdelave podatkov
- kadrovanja delavcev
- varstva pri delu
- razvoja
- splošnih poslov

— organizacija poslovanja.

Z delavci ostalih TOZD pa so se dogovorili in samoupravno povezali za opravljanje storitev iz naslednjih področij:

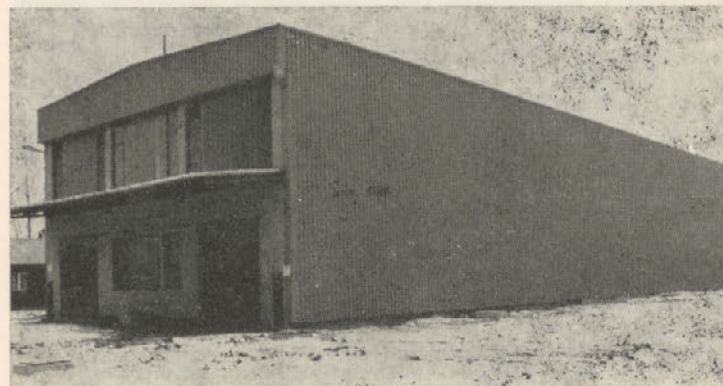
- s TOZD Komercialo: za opravljanje nabavne in prodajne funkcije, raziskave trga, opravljanje poslov pri pripravi izvoza in uvoza ter priprave del pri izgradnji TOZD.

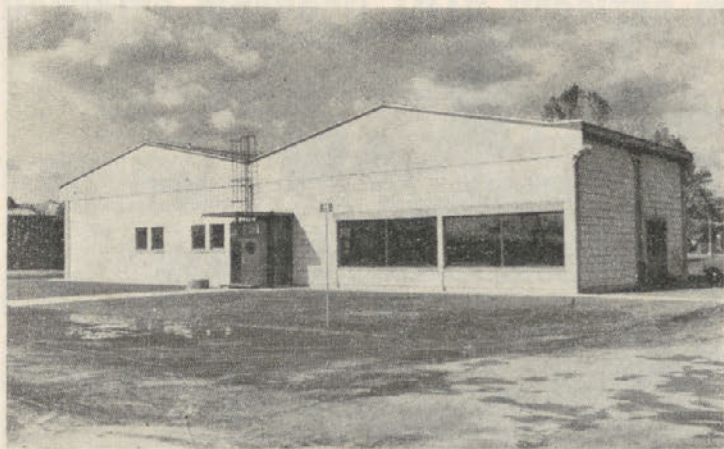
- S TOZD Vzdrževanje: za opravljanje storitev na področju tekočega in investicijskega vzdrževanja osnovnih sredstev.

- S TOZD Orodjarna: na področju osvajanja novih orodij in vzdrževanju obstoječega orodnega fonda.

Uspeh realizacije srednjeročnega programa je v veliki meri odvisen od izvrševanja nalog skupnega pomena. Le s skupnim prizadevanjem vseh delavcev, ki bodo sodelovali na izvajanju teh nalog bo izvršitev srednjeročnega programa uspešna.

Edvard Vindiš

(Nadaljevanje s 3. strani)

jah. Na »papirju« se je kapaciteta obrata širila iz dneva v dan. Pri potencialnih finančnih virih pa je bila situacija vsak dan slabša. Zato smo po nekaj izdelanih variantah opustili vse možne tuje sovlagatelje in ostali »sami«. Morali smo tako ukrepati, saj bi v nasprotnem le zavlačevali z izgradnjo, kar bi pa imelo za posledice neizbežne podražitve. Pri izbiri izvajalca smo imeli »srečno roko«. Gradis Maribor je v dogovorjenem roku izvedel soliden objekt.

Pri izdelavi investicijskih programov za posamezne TOZD iz prioritarnih vlaganj so bila vlaganja odvisna od tega, v kolikor je TOZD vedel kaj hoče. Zelo jasno je to bilo pri TOZD Avtooprema in TOZD Gumarni. Pri ostalih TOZD pa je bolj prevladovalo mnenje, da pač nekaj morajo investirati.

asfaltne prevleke na Rajšpovi 16 in na Rajšpovi 13. Dobava opreme pa je tekla vse v letih 1977 in 1978. Urbano urejena industrijska cona je bila pogoj za splošno možno načrtovanje objektov v Agisu. Na našo zahtevo je Zavod za urbanizem Maribor izvil iz izdelave urbane ureditve mesta Ptuj, Industrijsko cono in to pričel pospešeno načrtovati. Ves čas načrtovanja je naša delovna organizacija aktivno sodelovala pri tem delu, prav tako pa v času spreminjanja končnih dokumentov.

O sami legi in velikosti naše cone smo bralce v AGIS-u že obveščali v letu 1978. Na osnovi sprejete Industrijske cone Ptuj I., katero zavzema prav naša delovna organizacija, smo izdelali zazidalni načrt, po katerem že danes izvajamo posamezne gradnje. V letu 1977 in 1978 pa smo pričeli na-

šo delovno organizacijo. V tem trenutku še nas pestijo finančne težave. Zunanji objekti še nismo pričeli graditi, rok predvidenega zaključka pa se vse bolj približuje.

TOZD TAP je v jeseni leta 1977 podal zahtevo po izgradnji montažno skladiščne hale. Pri pridobivanju soglasij smo imeli znatne težave pri definiranju lokacije. Vendar se je po pridobitvi vseh potrebnih soglasij izgradnja odvijala po postavljenem planu tako, da smo objekt predali svojemu namenu v mesecu avgustu 1978. leta.

Kot skupno investicijo smo v tem času izgradili tudi skladišče gotovih izdelkov in zaklonišče. Pri izbiri izvajalca nismo imeli sreče. Objekt še danes ni v popolnosti končan. Prav tako smo imeli težave pri izgradnji zaklonišča. Naša zahteva do Dravskih elektrarn Maribor še ni rešena. Prav tako še ne vemo, kako bo v bodoče z vodostajem in kako graditi zaklonišče naprej.

ko primerja z opremo v konkurenčnih hišah enakega proizvodnega programa.

Precej pa zaostajamo pri uvedbi investicijskega programa TOZD Precizna mehanika. Ekonomsko-tehnični elaborat smo sicer pričeli izdelovati že v letu 1977, vendar ta je služil le za registracijo licenčne in kooperacijske pogodbe. Sam investicijski program pa smo izdelali v začetku tega leta. Pri sami izdelavi investicijskega programa smo prihajali vedno do istih težav, kako definirati opremo. Licenčna pogodba še ni bila verificirana na zveznih organih. Licenčni partner je pri dajanju podatkov našim predstavnikom bil »zadržan«, ker pač še ni sprejel plačila za znanje, ki ga daje.

Do danes še nismo uspeli vložiti naših zahtev za predvideno uvozno opremo (razen za montažno linijo) na republiške in zvezne organe. Tudi finančno še investicije nimamo zaključene. Res pa je, da smo

V letu 1979 se je uresničila dvajset in več letna stara želja zaposlenim v TOZD Servisu. Pozno v jeseni je bil predan svojemu namenu novi objekt servisa vozil Zastava. Pričetek in samo izvajanje objekta je bilo vedno spremljano od predstavnikov TOZD Servisa, s tem, da točno vedo kaj želijo in koliko si smejo želeli glede na finančne možnosti. Nikoli se nismo postavili na pozicijo »to hočemo da izdelate« temveč vedno, »to finančno zmoremo«. Prijetno je bilo graditi ta objekt.

Že v letu 1977 in 1978 smo pričeli načrtovati investicije v TOZD Kovinska obdelava. Vodstveni tim v TOZD si je postavil kot prioriteto, modernizirati proizvodnjo zavornih valjev in proizvodnjo navojnih vzmeti.

Zraven klasičnih strojev pri proizvodnji zavornih valjev smo podpisali pogodbo za izdelavo več mestnega krožnega stroja. Dobava stroja sicer kasni, vendar pričakujemo, da ga bomo že v prihodnjem mesecu predali v poskusni pogon.

Navojno vzmetarno, pa kot vam je znano, smo v teh dneh preselili v Formin. Sama oprema, ki smo jo v zadnjem času nabavili je moderna in se lah-

del opreme že v času teh let nabavili.

Tudi za ostale temeljne organizacije so bila v tem času določena investicijska vlaganja. Tu mislimo predvsem na TOZD Orodjarna in TOZD Vzdrževanje. Vendar vlaganja so bila še premala. Tudi ta dva TOZD bi se morala vsaj enakomerno z razvojem ostalih TOZD razvijati in ne zaostajati.

Kot investicija, ki je skupnega pomena in je v izgradnji, je računalniški sistem. Za tega so finančna sredstva združila vse TOZD. Računalnik je nabavljen, vendar objekt še ni končan. Predvidevamo, da bo montaža računalnika in testiranje opravljeno do konca tega polletja.

V TOZD Avtooprema, Orodjarna in Vzdrževanje pa imamo še iz lanskega leta investicijski program v obravnavi na Kreditni banki Maribor, enota Ptuj. Tu so nastali problemi, tako pri kreditni politiki, kot pri politiki uvoza opreme.

Hoteli smo tudi izgraditi nove prostore obratne ambulante. Pri iskanju virov sredstev od strani Regionalne zdravstvene skupnosti nismo uspeli, ker naša ambulanta ni bila zajeta v srednjeročnih programa

(Nadaljevanje na 5. strani)

Drugače pa je bilo v TOZD Kovinska obdelava. Takratna finančna situacija je pokazala, da TOZD ni investicijsko sposobna. Pozneje je sicer pokazalo, da informacije niso bile točne. Vendar leto je bilo izgubljeno. Mogoče prav, da povdarimo tudi to, da so v letu 1976 in 1977 bili prisotni predpisi o obveznem evidentiranju investicij in zakon o možni finančni udeležbi investitorja. Prav tako smo si že morali za predvideno uvozno opremo pridobiti znatna dodatna soglasja in mnenja.

Zraven opreme, ki smo jo nabavili po teh investicijskih programih smo izgradili tudi

črtovati nove kompleksnejše investicijske programe.

Eden od največjih, ki je danes tudi v gradnji, je izgradnja nove Gumarne. Tu je bilo mnogo nejasnosti. Hoteli smo graditi, hoteli smo vključiti tudi program Save iz Kranja vendar finančno programa nismo mogli zaključiti. V začetku je program po velikosti rasel, pozneje smo ga pričeli zmanjševati v okvirje lastnih možnosti. Pri tem smo opustili možnosti vključevanja Save, vse do pričetka izvajanja izgradnje, tako da smo ga danes v manjšem obsegu ponovno vključili v izgradnjo oziroma prenos iz lokacije Kranj v na-

Proizvodnja vzmeti v DO AGIS

Vzmeti smo pričeli izdelovati v naši DO približno leta 1960. Takrat se je DO imenovala Strojne delavnice Ptuj. Z izdelavo listnih vzmeti, ki smo jih takrat vnesli v program, se je porodila misel, da bi lahko izdelovali še spiralne vzmeti. Začetki so bili nedvomno težki. Spoznati je bilo treba tehnologijo, materiale, kontrolne pripomočke, priučiti delovno silo, ravno tako pa spoznati tudi nevarnosti, ki pri tem delu nastopajo. Začetna proizvodnja je stekla na valjenih materialih. Takrat so bile prisotne velike težave pri tehnični obdelavi, saj je bilo to novo področje tehnologije. Navedene probleme smo reševali z zaposlitvijo novega strokovnega kadra, pa tudi s pomočjo strokovnjakov iz drugih DO, ki so nam priskočili na pomoč. V letih 1964—1965 smo pričeli uvajati nove materiale, kot so patentna žica, pozneje tudi OL žica, ki smo jo uvažali iz ZRN.

Program navojne vzmetarne je bil velikokrat pod vprašanjem, v katero smer se naj dograjuje. Razmišljali smo o tem, da bi se nabavili avtomati za velike serije, vendar nikoli ni bilo dovolj sredstev, da bi lahko to uresničili. V kolikor so sredstva bila, so se usmerjala v druga področja, kot je Gumarna, Servisi, Mehanska obdelava, zgradbe idr. Zaradi takega stanja, je program navojne vzmetarne bil

V letih 1970-71-72 se je pričelo razmišljati o osvojitvi vzmetnih elementov za kmetijske stroje. Kmetijska mehanizacija si je vedno bolj utirala pot v našo gospodarstvo in v naši DO smo prišli do spoznanja, da bi morali navojno vzmetarno vključiti v ta dogajanja. Tako so se navezali stiki z novimi kupci, kot so:

— PANONIJA Murska Sobota
— SIP SEMPETER

Notranjost objekta nove vzmetarne

zgrajena za toplo prehrano delavcev, ki so gradili hidroelektrarno Formin. To halo smo preuredili v proizvodno halo, v izmeri 625 m². Z odkupom dveh montažnih zgradb, ena služi za skladišče, druga pa za poslovne prostore, je ta dejavnost dobila zaključeno celoto

in je perspektiva navojne vzmetarne dokončno določena. Z novimi prostori, je ne samo naša DO, temveč tudi občina Ptuj dobila zopet nekaj novih delovnih mest in s tem možnost za še večjo proizvodnjo in zaposlitev nove delovne sile.

Maks FRIDL

Poslovno informacijski sistem

Zraven poslovne zgradbe dobiva iz dneva v dan lepšo pa tudi uporabno obliko prizidek, v katerega bomo instalirali računalniško opremo. Aktiviranje računalnika je predvideno sredi letošnjega leta.

Kaj pričakujemo od te večmilijonske naložbe?

Vodilni in vodstveni delavci se dnevno srečujejo z osnovnim problemom, to je primanjkanjem pravočasnih in kvalitetnih informacij. Brez pravočasnih in kvalitetnih informacij je danes praktično nemogoče gospodariti, kaj šele dobro gospodariti. Ob dragih proizvodnih sredstvih ter soočanju s hitrim spreminjanjem situacij na trgu pa pomanjkanje informacij ogroža normalno delovanje delovne organizacije.

Do danes smo reševali tovrstno problematiko predvsem z zaposlovanjem novih pisarniških delavcev, za katere pa praktično že zmanjkuje prostora.

»Peš« obdelave postajajo tako vse dražje, zaradi počas-

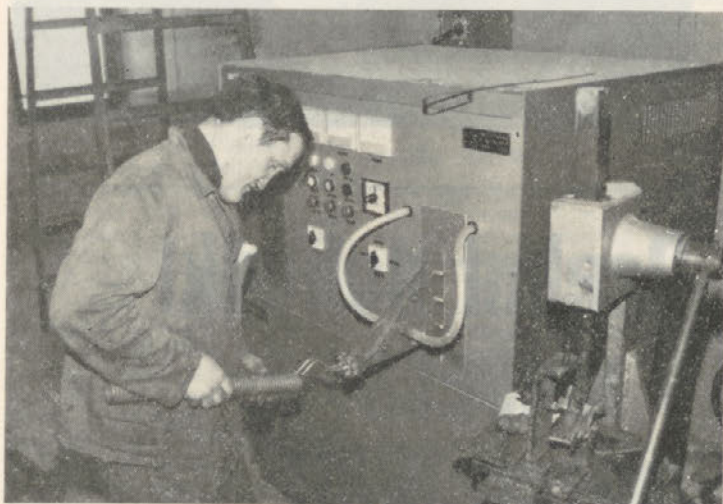
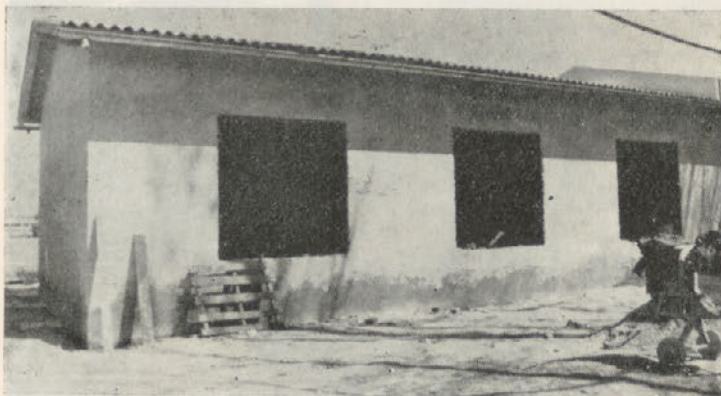
nosti, pa tudi večkrat neuporabne.

Naložbe torej nikakor ne smemo obravnavati kot luk-suz, temveč kot nujo.

Pričakujemo torej hitre in kvalitetne informacije, ki bodo omogočale boljše odločanje pri določanju poslovne politike, ter njeno izvajanje. Ker pa bo računalnik vključen tudi v vodenje proizvodnega procesa, pričakujemo manj izpadov v proizvodnji, večjo izkoriščenost proizvodnih kapacitet ter optimalnejšo določanje serij. Izpolnjena pričakovanja ne bodo samo olajšala dela, učinku se bodo gotovo pokazali tudi v boljših poslovnih rezultatih.

Kaj bo potrebno za ta pričakovanja storiti oz. kaj se za ta pričakovanja dela — pa v eni izmed prihodnjih števil.

Mirko Prelog

Indukcijska peč za upogibanje kavljev na vzmeteh

neprestan pod vprašanjem, ali ga obdržati in razviti ali opustiti.

Z leti so si delavci pridobili velike izkušnje pri izdelavi vzmeti in vse bolj se je prehajalo v izdelavo zahtevnejših vzmeti in navojna vzmetarna je na tržišču pridobivala vedno večji ugled. Stranke ki so se navezale na našo DO so več ali manj ostajale zveste. Vedeti pa moramo, da so tudi naše stranke imele svoje vzpone in padce, in zaradi tega se je pojavljalo, da je navojna vzmetarna običajno bila nekaj mesecev prenatrpana z naročili, v določenih mesecih pa je naročil primanjkovalo.

(Nadaljevanje s 4. strani)

Pri investicijski politiki za tekoče leto pa moramo poudariti, minimum in da uvozne opreme trenutno ni možno nabavljati.

Vemo, da bi morali še opisati, še podati več informacij iz tega področja, vendar glede na odmerjeni prostor nam je uspelo le toliko.

Plan in izgradnja tovarne

Iskali pa smo stik tudi z drugimi, kot je:

— ZMAJ Zemun
— MAJEVICA Bačka Palanka.

Osvajanje je bilo uspešno in proizvodnja vzmetnih elementov za kmetijsko mehanizacijo je postajala vsak dan večja. Z rastjo proizvodnje in s širitvijo programa vzmeti, pa se je vse bolj ugotavljalo, da bi trebalo to dejavnost tehnološko bolj opremiti in ji dati ustrezen prostor. V letih 1976—80 je navojna vzmetarna doživela strahovit vzpon, saj se je njena realizacija večala letno povprečno za 40 %. Na osnovi takega stanja in večjih trdnih vezanih poslih, predvsem dolgoročno, smo se v TOZD KO dokončno odločili za hitrejšo investicijsko dejavnost za navojno vzmetarno. Kupljeni so bili razni stroji, kot je brusilni stroj za vzmeti, stroj za navijanje vzmetnih trakov, pnevmatske naprave za zvijanje ušes, naprava za induktivno gretje in še se iščejo tehnološke izpopolnitve. V letu 1979 se je TOZD KO odločila za nakup hale v Forminu, ki je bila

Splošno združenje orodjarjev

Problematika orodjarstva v Sloveniji, čeprav mnogostranska, ne najde pravega odmeva v naši družbi, med drugimi tudi zato ne, ker ni ustreznega organa, kjer bi se ta problematika na primernem nivoju v gospodarstvu obravnavala in kjer bi se kreirala politika in razvoj orodjarstva. Delo takega organa bi moralo sloneti na aktivnem sodelovanju vseh orodjarn, ne glede na njihovo organiziranost, če želimo uspešno reševati mnoga vprašanja.

Vse orodjarne spadajo v podskupino 011 313 enotne klasifikacije dejavnosti. Zaradi različne organiziranosti pa so podatki o posameznih orodjarnah med seboj težko primerljivi. Težiti je treba k temu, da bi bile vse orodjarne organizirane kot TOZD in vključene v splošno združenje Kovinske industrije. Ne glede na njihovo pangožno pripadnost pa je k delu odbora orodjarjev potrebno pritegniti vse orodjarne v Sloveniji.

Glede na izredno drago opremo bo treba s primernim sodelovanjem in delitvijo dela doseči čim boljše izkoriščenost strojnega parka. Podpreti je treba prizadevanje Železarne Ravne, da bi organizirala novo TOZD za prodajo materiala na drobno.

Pri našem današnjem neindustrijskem načinu proizvodnje oziroma izdelave orodij morajo biti orodjarji le najboljše visokokvalificirani delavci. Zaradi neenotnosti, odrinjenosti iz proizvodne sfere in neurejenih normativov prihaja do razvrednotenja orodjarskega dela in do neprimerljivih pokazateljev in primerjav z drugimi manj zahtevnimi delovnimi področji.

Nove investicije in modernizacija obstoječih orodjarn — vse to mora biti usklajeno z vedno večjimi potrebami. Tudi na tem področju je pomoč visokošolskih ustanov nadvse potrebna.

Kot v drugih panogah je treba tudi v orodjarstvu usmeriti razvoj posameznih preizkuševalcev v organizirano mrežo, da bo pri tem ob ustreznih programski usmeritvi, oziroma specializaciji dosežena kar najvišja možna kakovost dela vsake orodjarne. Potrebno bo tudi organizirano nadaljevanje dela na področju standardizacije in tipizacije.

Visoka kakovost dela orodjarn je predpogoj za kakršnokoli delitev dela v mednarodnem prostoru, kar pa je preko kooperacije ali drugih oblik sodelovanja najboljši način vnašanja sodobnih modernih tehnologij v naše gospodarstvo. Sodelovanje s tujimi in domačimi partnerji najbolj zagotavlja zadovoljevanje potreb slovenske in jugoslovanske industrije po orodjarskih storitvah, upoštevanje finančne, kadrovske, uvozne in druge omejitve.

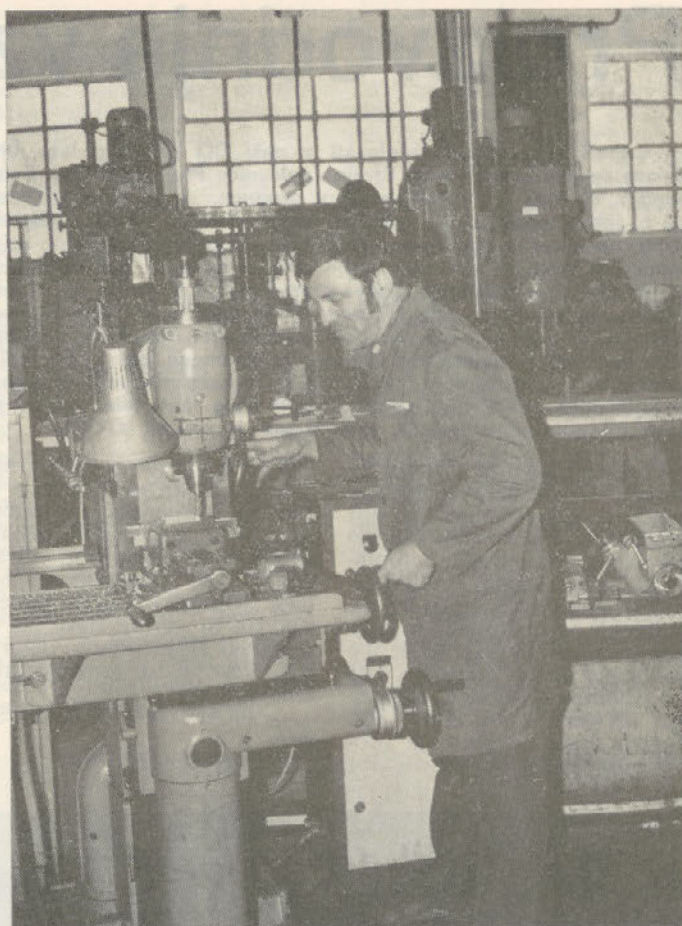
Pomanjkljivo informiranje je velika hiba. Med našimi orodjarnami bo potrebno uvesti izmenjavo informacij po ustaljenih kanalih INDOK službe, za širšo informiranje pa bi bilo primerno tudi skupno glasilo.

Odbor orodjarjev naj bi sodeloval v strokovnih vprašanjih z drugimi odbori splošnega združenja Kovinske industrije, pač glede na področje dela. Imel pa bi gotovo tudi svoje specifične strokovne organe npr. komisijo za standardizacijo in tipizacijo in podobno.

To je bilo nanizanih le nekaj vprašanj, ki jih je izpostavila iniciativna skupina, sestavljena iz vodij orodjarn širom Slovenije na sestanku na Gospodarski zbornici Slovenije v Ljubljani, ki jasno narekujejo nujnost ustanovitve »Odbora orodjarjev.«

Iniciativna skupina je posredovala Izvršilnemu odboru splošnega združenja Kovinske industrije pobudo za ustanovitev Odbora orodjarjev. Ustanovitev Odbora orodjarjev je podprla Komisija za standardizacijo in kakovost pri Odboru za napredek dela in poslovanja.

Franc Krabonja

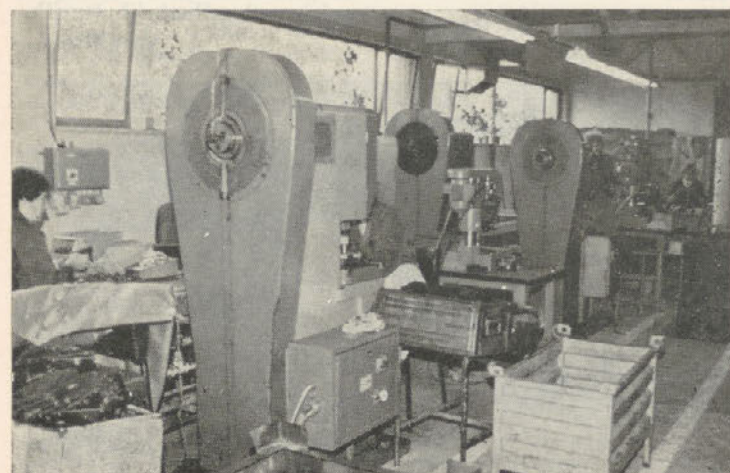
Osebni dohodki v mesecu marcu 1980

TOZD	Bruto masa OD		Ind.	Povpr. bruto OD	Povpr. neto OD
	plan	realizacija			
TAP	5,621.892	5,417.641	96,37	8.518	5.865
VO	1,033.304	930.076	90,01	8.379	5.768
KO in AKG	1,882.592	1,618.941	86,00	8.751	6.025
GUM.	2,336.775	2.163.860	92,60	9.016	6.207
PM	927.800	899.465	96,95	8.818	6.071
OR	1,449.875	1,279.647	88,26	10.575	7.281
SERV.	1,084.218	986.174	90,96	9.392	6.466
VZDR.	864.925	819.667	94,77	11,384	7.838
KOM.	1,043.558	981.040	94,01	10.436	7.185
DSSS	2,478.927	2,286.497	92,24	9.567	6.587
DO AGIS	18,723.866	17,383.008	92,84	9.125	6.282

Izplačana masa osebnih dohodkov v mesecu marcu ni presegla plansko postavljenega zneska na nivoju delovne organizacije, pa tudi po TOZD in v delovni skupnosti skupnih služb ni preseganja plana.

Vzrok je v manjšem številu opravljenih delovnih dni in v nižjem procentu izplačanega stimulativnega dela OD.

Povprečni bruto in neto osebni dohodki na zaposlenega so prikazani po stanju poprečnega števila zaposlenih na koncu meseca.

PROIZVODNJA V PRETEKLEM MESECU

Glede na sprejete sklepe uredniškega odbora, da se v slednji številki časopisa »V AGISU« podajo informacije o poteku proizvodne problematike po TOZD, podajamo poročila direktorjev TOZD.

Na osnovi razpoložljivih podatkov ocenjujemo, da so proizvodne TOZD presegle planirano fakturirano realizacijo za 10 %, kar je posledica dobrih rezultatov v TOZD TAP in TOZD Precizna mehanika. Z izjemo Velike opreme in Orodjarne so vse TOZD dosegle začrtane planske celje.

Vprašanje likvidnosti TOZD in DO AGIS je še naprej v kritičnih mejah. Še vedno je prisoten izpad plačil na račun predolgih prevzemnih rokov kupcev, kakor tudi poznih izdovab. Da smo morali premakniti izplačilo osebnih dohodkov od 15 na 18 v mesecu je posledica likvidnostne situacije, v kateri se trenutno nahaja naša delovna organizacija. V zvezi s takim stanjem likvidnosti DO, so začrtani dodatni ukrepi, ki bodo morali do 30. 6. izboljšati tekočo likvidnost.

Na področju izvoza ugotavljamo, da vsa izvozna prizadevanja v tem mesecu niso realizirana. Vzrok za to so prav gotovo manjša naročila zunanjih kupcev, ali stornacije že dogovorjenih pogodb, deloma pa težave pri zagotavljanju repromateriala, ki jih uvažamo.

Glede na nižje število delovnih ur v mesecu marcu (176) in še nezasedanje planiranih nalog in opravil, je izplačana masa za osebne dohodke dosežena v indeksni stopnji 93.

Z ozirom na porast celotnega prihodka ocenjujemo, da ne bo bistvenih kršitev resolucije za leto 1980 in družbenega dogovora v dovoljeni višini izplačil osebnih dohodkov.

B. J.

TOZD VELIKA OPREMA

V mesecu marcu smo imeli v TOZD VELIKA OPREMA velike težave z doseganjem plana proizvodnje.

V oddelku posod in glušnikov je teklo delo po planu in smo v glavnem realizirali s planom postavljene naloge. V oddelku sedežev pa se je nadaljevala situacija iz meseca februarja.

Iz uvoza smo v letošnjem januarju dobili samo eno dobavo blaga. To dobavo smo v januarju tudi porabili. Da smo preprečili zastoje v proizvodni smo manjkajoče dele več ali manj uspešno poiskali doma. S tem smo februar nekako pokrili, zato pa smo imeli večji izpad v mesecu marcu. Realizacijo smo dosegli v višini 86,4%. Vzrok za tako realizacijo je bil v že omenjenih ne dobavah blaga iz uvoza ter zastoji pri domači kooperaciji. Avtobusne sedeže nismo mogli izdelati zaradi nedobave Al podstavkov iz kooperacije. Istočasno pa so manjkali sorniki katere nam izdeluje TOZD TAP. Nadalje so izpadli traktorski sedeži, vzrok nedobava blaga iz uvoza. S tema tipoma sedežev bi realizacijo dosegli ali nekoliko presegli.

Še vedno imamo probleme z kotnikom 25x25x3. Sedaj delamo

klade za TAM-a tako, da kotnike izdelamo iz pločevine in jih zavarimo za kar je potrebno veliko več časa. Zaradi nedobav iz uvoza imamo zelo nekontinuirano proizvodnjo. Večkrat ostane montaža brez dela, nato pa dela na proste sobote in tudi nedelje.

TOZD SERVISI

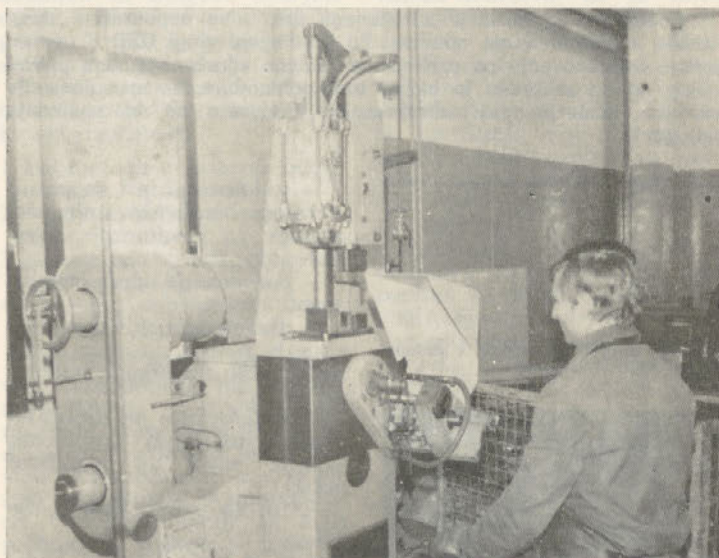
V temeljni organizaciji TOZD servis motornih vozil smo za mesec marec planirali oz. dosegli naslednje št. ur:

	plan	ur doseženo
TAM oddelk	2112	2689,50
AKL oddelk	3696	4225,75
ZAZ oddelk	1760	1531,75
ZASTAVA oddl.	3168	2763,50
FINANČNI PLAN:	4.800.000,00	
DOSEŽENO	5.414.392,50	

Kar se proizvodnje tiče imamo največji problem z oskrbo z rezervnimi deli ne glede na tip vozila, saj smelo lahko trdimo, da je pomanjkanje rezervnih delov prisotno na celotnem jugoslovanskem trgu, še večje pa seveda pri uvoženih vozilih, ker so kontingenti uvoza vsaj v začetku leta precej zmanjšani.

TOZD TAP

Fakturirana realizacija je bila v mesecu marcu dosežena v

Stroj za navijanje vzmetnih krakov v navojni vzmetarni Formin

vrednosti 32.506.191 din odnosno z 113,4 na osnovi mesečni plan.

Ugotavljamo pa, da bi z ozirom na kapacitete predvsem v ob. I. realizirali še več.

Za področje izvoza je prostih kapacitet še največ, vendar so odpoklici od našega tradicionalnega kupca t. j. DENER MOTORS še vedno minimalni in daleč čisto izpod nivoja iz leta 1979.

Tudi oskrba z repro-materiali (cevi in laki) ni bila v popolnosti zadovoljiva, zato so izpadle nekatere pozicije, kot: ročice TOMOS-delno, senčna zavesa-delno in nekatere konzole notranje opreme.

Oskrba z materiali iz uvoza je bila zadovoljiva, čeprav bi ob rednejših dobavah zrcal izvoza lahko realizirali še večjo količino ogledal.

Neizdobavljeni deli iz kooperacije so povzročili celoten izpad naprave za pranje stekla in delen izpad zapornih elementov (ključi). Izključno zaradi neopravljenih orodij so izpadle naslednje pozicije:

— pepelnih 702, ročaj 804, in pokrov 928 še vedno pa ostaja, kot eden največjih problemov vzdrževanje osnovnih sredstev. V mesecu marcu smo zaradi tega beležili v Ob. III izpade na strojih MONFORTS 58 ur, PI-REX 60 ur in BRT 36 64 ur.

Likvidnost TOZD je slej kot prej problem, ki ga je potrebno reševati tako na nivoju DO AGIS (nevsklajenost prodajnih in nabavnih pogojev, izterjave pri kupcih itd.) kot v TOZD.

V TOZD problem rešujemo na dva načina.

1. s pospeševanjem pretoka proizvodnje in
2. z regulacijo zalog, ki na nekaterih pozicijah beležijo že kritično vezavo.

TOZD ORODJARNA

Uvodoma je potrebno opozoriti, da je opaziti v mesecu mar-

cu še nadaljni porast nepredvidenih stroškov (napake pri delu, režija). Stanje bomo podrobneje analizirali, ustrezno ukrepali, tako da mora biti trend omenjenih stroškov v naslednjem mesecu v upadanju.

2. Oddelek tehnične priprave dela:

V oddelku se je v mesecu marcu realiziralo naslednje število delovnih nalogov (DN):

1. Stančna orodja	17 DN
2. Livarska orodja	4 DN
3. Priprave	11 DN
4. Gumarska orodja	3 DN
5. Spremembe po kartonu	11 DN

V mesecu marcu je nekoliko opadel izkoristek razpoložljivih efektivnih ur in je znašal 79 %.

Režijskih ur je bilo 244 in so se nanašale predvsem na vodenje v oddelku, službena potovanja in pomanjkanje dela v skupini konstrukcije gumarskih orodij.

TPD je izdelala analizo doseganja normativov izdelave orodij in priprav ter je prišlo do zaključkov, da je v glavnem problem nedoseganja postavljenih normativov na strojni obdelavi (struženje, rezkanje, brušenje).

3. Oddelek operativne priprave dela:

Glede na postavljeni plan izdelave novih orodij in priprav ter vzdrževanje istih, je bila dosežena realizacija:

Skupaj dosežena realizacija	2.735.837,55
Planirana realizacija za marec	3.196.724,80
Razlika din	— 472.507,25

Tako je bila v marcu dosežena realizacija v višini 85,27 %.

Struktura dodatnih stroškov:

1. Dodatni stroški vsled napak pri delu na izdelavi orodij in priprav so znašali 0,16 % in so v upadanju.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Kako v usmerjeno izobraževanje

Doslej se organizacije združenega dela niso neposredno vključevale v izobraževanje mladine. Po predlagani vlogi OZD v usmerjenem izobraževanju pa prehaja na ramena združenega dela precej nalog, ki so zahtevne in hkrati tudi pomembne, za uresničevanje sistema usmerjenega izobraževanja. Predvsem so to naslednje naloge:

Montaža zavornih agregatov v oddelku GRAU TOZD Avtooprema

- sodelovanje pri snovanju in izdelavi izobraževalnih programov za posamezne usmeritve;
- potrjevanje učnih programov;
- aktivno sodelovanje v izvajanju pouka, posebno še na proizvodno tehničnem področju;
- sodelovanje pri izobraževanju določenih poklicnih skupin, zlasti za praktični pouk;
- ter še veliko drugih nalog.

V zvezi z navedenimi nalogami je bila opravljena raziskovalna naloga »ANALIZA STANJA IZOBRAŽEVALNIH CENTROV IN SLUŽB«, ki je pokazala, da v trenutni situaciji velika večina organizacij združenega dela ni pripravljena oziroma sposobna opravljati naštetih nalog. Problemi o katerih bo potrebno razpravljati in najti primerne rešitve so v glavnem naslednji:

— enotno in efektivno sodelovanje med OZD in izobraževalnimi organizacijami z upoštevanjem svobodne menjave dela;

— primerna samoupravna organiziranost izobraževalne dejavnosti v organizaciji združenega dela;

— prilagojenost izobraževalnih programov pogojem izvajanja programov v organizaciji združenega dela;

— usklajevanje izobraževalnega procesa s proizvodnjo in izogibanje motnjam v proizvodnem procesu;

— velik doseg teh nalog (veliko število učencev);

— kader za izvajanje pouka proizvodno tehničnih izobraževalnih programov (strokovna in pedagoška usposobljenost);

— mobilizacija ustreznih učnih sredstev itd;

Iskanje racionalne in najboljše poti za pripravo združenega dela na našete naloge in rešitve le-teh, je skupna družbena naloga, v kateri bodo morali pomembno vlogo odigrati pedagoški in androgoški delavci, ki bodo morali (nekateri naloge so že v teku) podrobneje proučiti:

— Kako dopolnilno izobraziti vse tiste strokovnjake v OZD, ki niso usposobljeni za pedagoško delo, pa bodo morali prevzemati pedagoške in andragoške naloge.

— Kako izbrati primerne kadre iz vrst tehničnih strokovnjakov in kako jih ustrezno motivirati za pedagoško delo (OD, drugi motivi).

— Kako učinkovito in racionalno organizirati sodelovanje med OZD in izobraževalno organizacijo v učnovzgojnem procesu.

Prikazani problemi in predlagane naloge za rešitev dela teh problemov so pripravljala dela v OZD. Vse to predstavlja investicijo, ki mora biti opravljena uspešno in solidno, kakor tudi pravočasno, da bo omogočila uspešno vključevanje OZD v usmerjeno izobraževanje.

Reševanje teh vprašanj v naši DO je v veliki meri odvisno od osveščenosti delavcev v TOZD, kajti zavedati se bomo morali slej kot prej, da z optimalno rešitvijo pojavljajočih se problemov, pomagamo našemu naraščanju pri usposabljanju za poklic.

PROIZVODNJA V PRETEKLEM MESECU

(Nadaljevanje s 7. strani)

2. Dodatni stroški vsled napak pri konstruiranju orodij in priprav so znašali v mesecu marcu v odnosu na fakturirano realizacijo 2,4 % in so v močnem porastu.

3. Režijski stroški v obratu izdelave orodij in priprav so znašali v mesecu marcu 6,42 % in so v porastu.

Razlika med fakturiranimi in dejansko doseženimi stroški v mesecu marcu ni presegla plan-skih velikosti.

OPD ugotavlja, da smo v mesecu marcu uspeli zmanjšati negibne zaloge za 96 pozicij, kar je zelo ugodno.

Z naročilom školjke sedala sedeža 935 210-01 bomo porabili materiale, ki so bili nabavljeni v lanskem letu in smo jih vodili v skupini negibnih materialov.

Z ozirom na situacijo glede nerednih dobav orodnih materialov, smo imeli dne 4. 4. 1980 sestanek s predstavniki nabavnega sektorja TOZD Komerciala, ter smo skupno načrtali akcije za izboljšanje položaja z izdoba-vo repromateriala.

4. Oddelek proizvodnje:

A. Obrat izdelave:

V mesecu marcu se je zaključilo 19 DN. Opravljenih je bilo 73 nadur, najrazličnejših izpadov pa je bilo v višini 888 ur. Ugotavlja se velik izpad proizvodnje vsled okvar na strojih.

Na sami izdelavi orodij in priprav se ugotavlja porast napak pri delu v celotni fazi proizvodnje (priprava in izdelava), kar se

odraža v mnogo prevelikem izpadu predaje orodij in priprav in kasneje na sami finančni realizaciji.

B. Obrat vzdrževanja orodij in priprav:

V mesecu marcu je bilo fakturiranih 5797 ur. Opravljenih je bilo 31 nadur. Izpada je bilo 619,5 ur.

Na dan 25. 3. 1980 je bilo sledeče stanje v obratu vzdrževanja:

	zaključeno v popravilu	
TOZD TAP	72 DN	84 DN
TOZD KO	42 DN	24 DN
TOZD GU	53 DN	25 DN
TOZD PM	8 DN	—
TOZD VO	11 DN	11 DN

Delovna disciplina v obeh obratih ni na zavidljivi ravni. Še so posamezniki, ki zapuščajo delovna mesta med delovnim časom. Ugotavlja se tudi predčas-

5. Zaključek:

no odhajanje na malico.

Z ozirom, da smo si začrtali niz stabilizacijskih ukrepov se ugotavlja, da se posamezniki čejo zavedati resnosti gospodarske situacije. Delo in naloge se opravljajo z mnogo premalo osebne odgovornosti.

TOZD VZDRŽEVANJE

Proizvodnja v mesecu marcu je potekala v normalnih mejah. Večjih zastojev ni bilo, da bi bila s tem motena proizvodnja proizvodnih TOZD.

Zelo smo bili angažirani pri preselitvi strojev — oddelka vzmetarna TOZD Kovinske obdelave na novo lokacijo v FORMIN.

TOZD GUMARNA

1. Proizvodnja je potekala dokaj kontinuirano in brez večjih izpadov, kar kaže tudi dosežena realizacija za mesec marec.

Občasni problemi, ki so pa že permanentni pa so neenakomerna nabava surovin tako na domačem kot na tujem trgu.

2. Nekoliko večjim zastojem pa so bili vzrok nepravilnost tekočega in preventivnega vzdrževanja, ki s svojimi ekipami nikakor ni v stanju slediti zahtevam proizvodne TOZD.

3. Nedisciplinarnost in malomarnost odnos do dela in delovnih sredstev je še vedno odraz slabega političnega stanja in slabših rezultatov od pričakovanih.

4. Trend povpraševanja po izdelkih iz proizvodnega programa je v porastu, vendar smo z dolgi roki osvajanj (OR, KO in ostali, ki sodelujejo v proizvodnem procesu) in visokimi cenami precej neučinkoviti.

5. Ker se likvidna situacija še slabša, so pri analizah ugotovljeni tudi veliki razkoraki med nabavnimi cenami surovin na domačem in tujem trgu in prodajnimi cenami proizvodov, v katere se naši izdelki vgrajujejo.

6. V mesecu marcu so bili na zboru potrjeni tudi SS o združevanju dela in sredstev za projekt rekonstrukcije TOZD-a Gumarna DO AGIS in za preselitev proizvodnje stiskanih izdelkov iz TOZD-a GTI DO SAVA v TOZD Gumarna DO AGIS in SS o združevanju dela in sredstev za rekonstrukcijo in razširitev mešalnih kapacitet v DO SAVA Kranj.

TOZD PM

Proizvodnja v TOZD-u Precizna mehanika je v mesecu marcu potekala dokaj enakomerno in po planu. Manjši zastoji so nastajali zaradi delnih dobav urnih mehanizmov in nekaterih drugih polizdelkov iz kooperacije.

Predvidevajo se večje težave v naslednjem mesecu, ker naš dobavitelj »ISKRA« TOZD Mehanizmi še vedno nima zagotovljenega repromateriala iz uvoza za izdelavo urnih mehanizmov.

Osvajanje tahografa TCO — 15 se še ni pričelo, ker še vedno niso poravnane licenčne obveznosti do tujega partnerja in zato še nimamo ustrezne proizvodno tehnične dokumentacije. V izdelavi pa so samoupravni sporazumi z domačimi partnerji o sovlaganju v to proizvodnjo.

Razvojni sistem naprave za kontrolo pritiska v gumah PNEVCO je v fazi izdelave prototipnih vgrajen za nekatere proizvajalce vlečnih vozil.

TOZD Precizna mehanika je imela v mesecu marcu težave z likvidnostjo. Ta problem nameravamo zmanjšati s čim točnejšim planiranjem nabave repromateriala in takojšnjo predelavo materialov v proizvodnjo do finalnega izdelka in s tem izboljšati faktorja obračanja, seveda ob kompletnih dobavah naročenih delov.

Delavci TOZD PM so v tem mesecu samoupravno potrdili rebalans gospodarskega načrta ter ovrednoten program varčevanja za leto 1980 in spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združevanju v DO in Statuta DO AGIS.

KAJ POMENI OKRAJŠAVA r. o.

Večkrat se je na sejah samoupravnih organov, v času sprejemanja sprememb samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo AGIS Ptuj, statuta delovne organizacije, statutih temeljnih rganizacij in drugih samoupravnih splošnih aktov porajalo vprašanje, kaj pomenijo okrajšave n. sol. o., r. o. in podobno, ki jih navaja firma delovne organizacije oziroma imena temeljnih organizacij. Ker je verjetno teh vprašanj še veliko nerazčiščenih želimo s tem prispevkom pojasniti pomen teh okrajšav.

Okrajšave kot so: r. o., n. sol. o., o. sol. o. in podobno morajo biti navedene v firmi delovne organizacije, saj pomenijo vrsto in obseg odgovornosti temeljnih organizacij za obveznosti delovne organizacije. Ime temeljnih organizacij mora prav tako vsebovati te okrajšave, ker določa in opredeljuje vrsto in obseg odgovornosti za obveznosti temeljne organizacije, kot določa samoupravni sporazum o združitvi, da odgovarjajo za njene obveznosti druge temeljne organizacije v sestavi delovne organizacije.

Naša pravna teorija in praksa poznata dve vrsti odgovornosti:

— prva oblika je solidarna odgovornost, ki je v glavnem v tem, da je prepuščeno upniku, ki ima pravico do kakšne terjatve do temeljne organizacije, da sam izbira koga bo tožil, to je temeljno organizacijo, ki je dejansko dolžna, ali pa bo tožil drugo temeljno organizacijo, ki je prevzela za to temeljno organizacijo solidarno odgovornost. Razumljivo je, da bo upnik želel priti do plačila po čimkrajši in zanj najboljši poti in da bo zato tožil tisto temeljno organizacijo, ki je sposobna plačati dolg. Zato osnovno obliko odgovornosti smo se dogovorili v naši delovni organizaciji;

— druga oblika je subsidiar-

na odgovornost, ki pa je v glavnem v tem, da mora upnik tožiti dolžnika, šele, če od dolžnika ni mogoče izterjati dolga, lahko toži temeljno organizacijo, ki je sprejela subsidiarno odgovornost.

Zakon o združenem delu je določil naslednje glavne oblike odgovornosti:

1. neomejena solidarna odgovornost, (n. sol. o.)
2. omejena solidarna odgovornost, (o. sol. o.)
3. neomejena subsidiarna odgovornost, (n. sub. o.)
4. omejena subsidiarna odgovornost, (o. sub. o.)

Te glavne oblike dopuščajo vrsto kombinacij, na primer: n. sol. sub. o., o. sol. sub. o., n. o. sub. o., n. o. sol. sub. o. in druge primeroma bi lahko našli 14 kombinacij, kar je pa zelo nepraktično in nepregledno. Vse kombinacije, ki niso primeroma našteje v zakonu, dejansko pomenijo različno odgovornost, to je skrajšano r. o. Okrajšava r. o. je bila sprejeta šele v začetku leta 1979.

Okrajšave v firmi oziroma v imenu smo v naši delovni organizaciji večkrat spreminjali saj smo imeli v začetku okrajšavo o. sol. o., nato n. sol. o., kasneje pri delovni

organizaciji in temeljnih organizacijah n. o. sol. o., razen pri temeljni organizaciji Kovinska obdelava, ki je imela okrajšavo odgovornosti o. sol. o. in jo ima še sedaj. Zadnja sprememba in sedaj veljavna okrajšava za odgovornost je r. o. Takoj nastane vprašanje, kaj pomeni ta različna odgovornost za razmere v naši delovni organizaciji. Bistvenega in izhodiščnega pomena je to, da je v temeljno organizacijo Kovinska obdelava vložil sredstva tuji partner in da ta temeljna organizacija ne odgovarja za obveznosti organizacije in za obveznosti ostalih temeljnih organizacij s temi tujimi sredstvi.

Iz navedenega izhaja, da je v bistvu odgovornost med temeljnimi organizacijami in odgovornost temeljnih organizacij za obveznosti delovne organizacije neomejeno solidarna, saj predstavlja vložek tujega partnerja le manjši delež.

Upamo, da smo s tem članom pomagali pojasniti nekatera vprašanja glede odgovornosti oziroma okrajšav firme delovne organizacije in imena temeljnih organizacij.

Pravna služba

ODVISNOST OSKRBE SUROVIN IN REPRODUCIJSKIM MATERIALA IZ UVOZA OD DEVIZNIH SREDSTEV

S prehodom iz starega v nov sistem zunanjetrgovinske menjave v letu 1977 so iz leta v leto večje težave pri oskrbi proizvodnje s surovinami in reprodukcijskim materialom iz tujega tržišča in sicer zaradi pomanjkanja uvoznih pravic. Nov sistem določa, da si mora vsaka TOZD, ki želi uvažati, devizne pravice ustvariti z lastnim izvozom, s participacijo na deviznem prihodku oz. na osnovi samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev ali z nakupom na prostem deviznem trgu. To pa za naše proizvodne TOZD ni ugodno, ker je uvoz v naše OZD znatno večji kot izvoz proizvodov in smo primorani pridobivati razliko v devizah na podlagi samoupravnega sporazumevanja pod izredno neugodnimi pogoji.

Za letošnje leto — prvo tromesečje lahko povemo, da ni bilo zaslediti večjih motenj pri oskrbi iz uvoza, to pa zaradi prenosa nerealiziranih uvoznih zaključkov iz leta 1979. Manjše motnje je bilo zaslediti zaradi dodatnih uvoznih omejitev v začetku meseca februarja v TOZD GUMARNA, TOZD KOVINSKA OBDELAVA in TOZD VELIKA OPREMA.

Glede na izredno kritično stanje naše zunanjetrgovinske bilance v prvih treh mesecih tega leta, je pričakovati na področju uvoza dodatne restrikcije in glede na to nam do konca prvega polletja primanjkuje za vse TOZD deviznih pravic, v višini din 10.895.000, predvidevamo, da bo problematika uvoza skozi celo leto izredno velika, za orientacijo naj navedem, da se po planih blagovne menjave s tujino v letu 1980 predvideva primanjkljaj po deviznih pravicah za 20.788.261 din in to po TOZD:

GUMARNA	1.175.011 din
ORODJARNA	1.127.128 din
KOVINSKA OBDELAVA	5.849.977 din
PRECIZNA MEHANIKA	4.080.537 din
VELIKA OPREMA	7.709.358 din
VZDRŽEVANJE	700.000 din
DSSS	146.250 din

Od omenjenega primanjkljaja je bilo v mesecu februarju pridobljeno za 5.000.000 din uvoznih pravic na osnovi sporazumevanja, ki so bila po dogovoru razdeljena na posamezne proizvodne TOZD.

V službi zunanje trgovine teče pospešena akcija za pridobivanje preostale difference. Kljub težavam z uvoznimi pravicami pa se že in se bodo pojavljale začasne uvozne omejitve, ki bodo povzročale motnje proizvodnje, kot npr. možnost fizičnega uvoza, blagovni in devizni režimi, nekontinuiranost potrjevanja uvoznih prijav itd.

Vsem navedenim težavam bi se lahko naše proizvodne temeljne organizacije v večji ali manjši meri izognile, če bi v preteklosti dali večjo pozornost izvozu svojih proizvodov. S takšno prakso pa bo potrebno prekiniti, saj se mora sedanja tekma za pridobivanje čim večjih deviznih pravic zaustaviti, ker nas to veliko stane in ni garancije prihodnosti. V TOZD se mora povečati motiviranost za izvoz, ker je to v današnjem času nuja, ne samo za pridobitev deviz ampak tudi za razširitev trga. Možnost za to vsekakor je.

Druga možnost, da bi se izognili težavam z oskrbo uvoza je nadomeščanje iz domačega trga.

Na področju substitucije smo v prejšnjih letih naredili zelo malo, težka situacija na področju zunanjetrgovinske menjave pa nas vedno bolj sili v to. Že v lanskem letu, posebno v tem letu je zaslediti premike v tej smeri. Tako je bil uvoz kaučuka iz konvertibilnega področja prenešen za manj zahtevne izdelke na uvoz za dinarsko plačilo — kliring SSSR, TOZD GUMARNA je osvojila pozicije tesnil za KOVINSKO OBDELAVO, za proizvodnjo nekaterih vzmeti se uporablja manj kvalitetna domača žica, prav tako je uvoženo lepilo cianolit zamenjalo domače cianolit. Osvojen je bilo več pozicij delov sedežev, ki smo jih do nedavnega uvažali od licenčnega partnerja

firme BREMSHEY.

Vrednost prihranka na navedenih nadomestitvah in osvajanjih znaša okoli 2.000.000 deviznih dinarjev. V tem letu je po drugi strani opaziti dodatne zahtevke za uvoz kemikalij, ki smo jih do sedaj dobivali od domačih dobaviteljev.

Pospešeno pa se ta osvajanja nadaljujejo v TOZD VELIKA OPREMA. Velike možnosti substitucije pa se ponujajo pri TOZD KOVINSKA OBDELAVA, kateri lahko Gumarna osvoji in proizvaja razna tesnila, ki so sedaj na listi uvoza. Večji tempo osvajanj bi moral biti prisoten tudi pri delih zavornih agregatov.

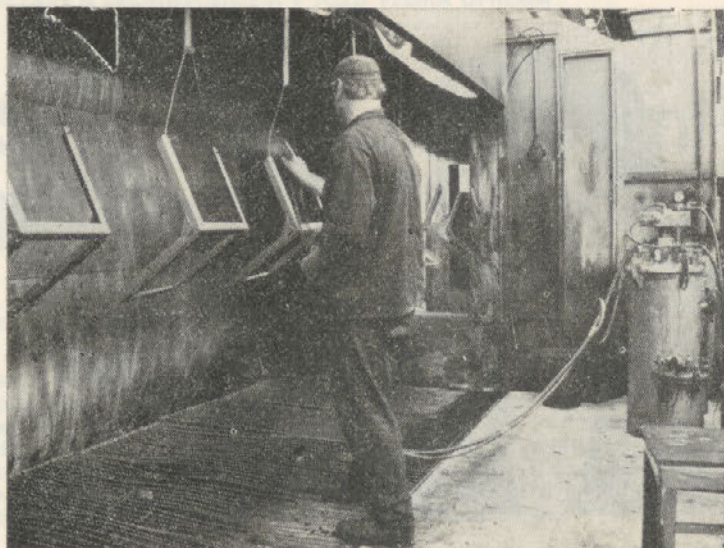
Možnosti nadomestitve uvoženih reprodukcijskih materialov toraj obstajajo in jih bomo morali bolj izkoriščati pa čeprav včasih za višjo ceno in kjer je to mogoče za slabšo kvaliteto. Cvetka PAPST

Pregled potnih stroškov po SM v DO AGIS

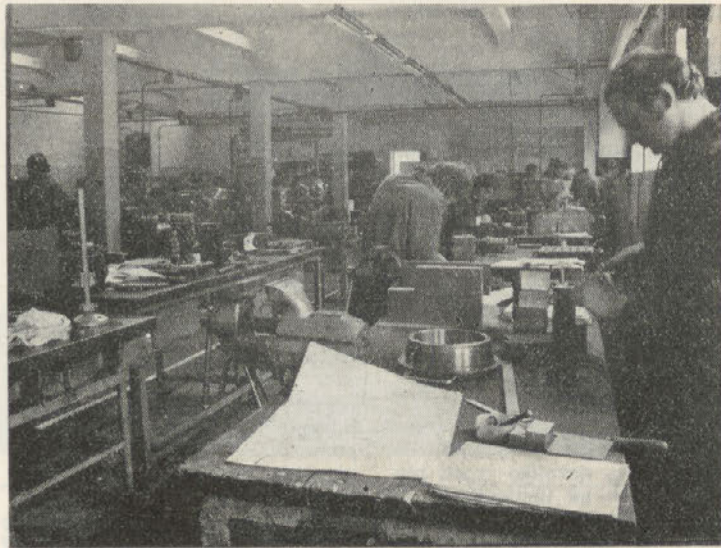
Po sklepu delavskega sveta delovne organizacije AGIS z dne 26. 2. 1980 (zapisnik sestavljen 12. 3. 1980) smo v službi za plan in analize pripravili pregled potnih stroškov — doma in v tujini — po stroškovnih mestih za TOZD-e in DSSS.

Osnova za prikaz stroškov je bil zbirnih stroškov za leto 1979, ki ga je izdelala služba za avtomatsko obdelavo podatkov. Ker pa je bil stroj za izdelavo zbirnikov v okvari, nam ni uspelo pripraviti prikaza potnih stroškov do izida pretekle številke našega časopisa, in zato objavljamo prikaz v tekoči številki.

Stroškovno mesto	Potni stroški		
	doma	v tujini	skupaj
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB IN ODP			
0110 — Poslovodni organ DO	13.527,00	24.665,20	38.192,20
0210 — Vodstvo sektorja, služba tehn. dokument., OTS	4.173,30	8.990,00	13.163,30
0220 — Razvojna služba	7.134,65	19.969,30	27.103,95
0230 — Služba kontrole kakovosti	13.009,50	—	13.009,50
0310 — Samostojna kadrovska služba	1.118,00	—	1.118,00
0410 — Samostojna finančna služba	273,00	—	273,00
0510 — Vodstvo sektorja, služba plana in analiz	5.314,50	—	5.314,50
0520 — Služba AOP	2.371,40	—	2.371,40
0610 — Vodstvo sektorja in služba marketinga	3.431,75	1.487,05	4.918,80
0620 — Služba izgradnje	2.095,00	78,00	2.173,00
0710 — Vodstvo sektorja in službe za družbeno zaščito, pravna služba, čistilci, splošni zastopnik DO, tajnik samoupravnih organov in tajnik DSSS	2.963,75	5.399,40	8.363,15
0720 — Obrat družbene prehrane	202,50	—	202,50
0730 — Osebni avtomobil	3.985,00	10.917,50	14.902,50
0704 — Predstavništvo Beograd	646,00	—	646,00
0810 — Knjigovodski sektor	—	—	—
0910 — Računovodstvo	—	—	—
Skupaj DSSS	60.245,35	71.506,45	131.751,80
TOZD: TAP			
1200 — Vodstvo TOZD, računovodstvo	44.927,00	127.028,45	171.955,45
1201 — Kontrola kakovosti			
1202 — Operativna priprava proizvodnje, kooperaciji			
1203 — Tehnična priprava proizvodnje			
1204 — Transport			
1205 — Vzdrževanje orodij	—	16.110,00	16.110,00
1208 — Vodstvo proizvodnje — čiščenje delovnih prokstorov			
1211 — Montaža			
1212 — Strojni oddelek			
1213 — Oddelek stiskalnic			
1214 — Livarna	143,00	—	143,00
1221 — Oddelek posod	357,50	—	357,50
1222 — Oddelek sedežev	54.147,75	—	54.147,75
1223 — Grelci	—	—	—
1231 — Strojna obdelava	—	—	—
1232 — Montaža GRAU	102,00	—	102,00
1233 — Obnova GRAU	—	—	—
1215 — Specialna obdelava	—	—	—
1241 — Lakirnica	—	—	—
1242 — Polirnica	—	—	—
1243 — Galvanika	12.774,00	—	12.774,00
Skupaj TOZD TAP	118.721,50	143.138,45	261.859,95
PE: AKG — SIGMA			
2010 — Vodstvo PR in režijske službe	—	—	—
2020 — Proizvodnja	—	50,00	50,00
Skupaj PE:	—	50,00	50,00
TOZD: PRECIZNA MEHANIKA			
3010 — Vodstvo TOZD in računovodstvo	2.085,00	104,00	2.189,00
3020 — Priprava proizvodnje	2.468,00	7.812,60	10.280,60
3030 — Proizvodnja	2.081,00	6.910,00	8.991,00
3040 — Servis tahografov	63,00	—	63,00
3050 — KIENZLE tahograf	—	—	—
Skupaj TOZD:	6.697,00	14.826,60	21.523,60
TOZD: GUMARNA			
4000 — Vodstvo TOZD in računovodstvo, ref. prodaje, koordinator	4.462,90	16.187,60	20.650,50
4005 — TPP, OPD, kontrola kakovosti	2.069,50	20.141,65	22.311,15
4010 — Obrat I	—	11.900,00	11.900,00
4020 — Obrat II	2.527,00	—	2.527,00
Skupaj TOZD:	9.059,40	48.229,25	57.288,65

Barvanje sestavnih metalnih delov, v oddelku lakirnice, TOZD AVTOOPREMA

Delovni prostor delavcev TOZD Orodjarne

Stroškovno mesto	Potni stroški		
	doma	v tujini	skupaj
TOZD: KOVINSKA OBDELAVA			
5000 — Vodstvo in računovodstvo TOZD, ref. prodaje, koordinator	11.416,80	24.816,70	36.233,50
5005 — TPD, plan proizvodnje, kontrola	8.262,80	389,60	8.652,40
5010 — Strojna obdelava	3.016,00	—	3.016,00
5020 — Montaža	—	—	—
5030 — Vzmetarna	—	—	—
TOZD skupaj:	22.695,60	25.206,30	47.910,90
TOZD: KOMERCIJALA			
6000 — Vodstvo TOZD	30.284,50	—	30.284,50
6010 — Služba prodaje	36.289,20	—	36.289,20
6020 — Zunanja trgovina	1.013,10	—	1.013,10
6030 — Služba nabave	14.001,50	—	14.001,50
6040 — Služba marketinga	34.190,50	5.755,60	36.946,10
6050 — Centralni servis Osijek	312,50	—	312,50
6060 — Izgradnja tovarne	11.197,50	135,50	11.933,00
6070 — Transport	20.306,30	20.971,80	41.278,10
TOZD skupaj:	147.595,10	27.462,90	175.058,00
TOZD: ORODJARNA			
7000 — Vodstvo TOZD	16.219,00	—	16.219,00
7010 — Računovodstvo	—	—	—
7020 — Tehnična priprava dela	871,60	5.823,75	6.695,35
7030 — Operativna priprava dela	928,90	—	928,90
7040 — Vodstvo proizvodnje TOZD	862,00	7.960,00	8.822,00
7050 — Proizvodnja novih orodij in priprav	999,20	—	999,20
7060 — Vzdrževanje orodij in priprav	—	—	—
TOZD Skupaj:	19.880,70	13.783,75	33.664,45
TOZD: SERVIS MOTORNIH VOZIL			
8000 — Vodstvo in računovodstvo TOZD	7.426,00	—	7.426,00
8010 — Zastava — servis	840,00	—	840,00
8011 — TAM — servis	2.067,00	—	2.067,00
8012 — ZAZ — servis	251,00	—	251,00
8020 — Tehnični pregledi — diagnostika	—	—	—
8021 — Avtopralnica	—	—	—
8013 — Kleparski obrat	—	—	—
8031 — Trgovina Ptuj	3.210,00	—	3.210,00
8032 — Trgovina Ormož	—	—	—
8033 — Odvisni stroški nabave blaga	134,40	—	134,00
TOZD skupaj:	13.928,00	—	13.928,00
TOZD: VZDRŽEVANJE			
9000 — Vodstvo TOZD in računovodstvo	3.497,00	50,00	3.547,00
9010 — Energetika	—	—	—
9020 — Preventivna, tekoča in investicijska vzdrževanja	—	—	—
9030 — Mala avtomatizacija	500,00	—	500,00
9040 — Strojna obdelava	—	—	—
TOZD skupaj:	3.997,00	50,00	4.047,00

Kako smo poslovali v prvem tromesečju

Na osnovi razpoložljivih podatkov za I. kvartal leta 1980 ocenjujemo, da bo DO AGIS presegle planirani celotni prihodek za 5%, pri tem bodo dobre poslovne rezultate predvsem dosegle le TOZD TAP in TOZD Precizna mehanika. Medtem, ko bo TOZD Velika oprema nekoliko izpod plana. Pri tem pa ugotavljamo še vedno velik izpad plačane realizacije na račun poznih izdobjav in pa predlogih prevzemnih rokov kupcev, kar vse zavlakuje nastanek DUR-a, ki bistveno vpliva na zapadlost plačil. V zvezi s tem pa moramo v nadaljevanju ugotoviti, da je to eden glavnih vzrokov za nizko likvidnost delovne organizacije in pa za nenehno zadolževanje ob izplačilo osebnih dohodkov. Situacija se je zaostрила v takšni meri, da je moral delavski svet DO na predlog odbora za finančne posle, sprejeti sklep o premaknitvi izplačila osebnih dohodkov od 15. na 18. oz. 20. v mesecu za pretekli mesec. V zvezi z likvidnostjo pa so po nalogu direktor DO bili začrtani dodatni ukrepi, ki bi morali do 30/6. — vsaj delno izboljšati tekočo likvidnost. Tako je bilo dogovorjeno, da bo DO izstavljalna lastne menice le v izjemnih primerih, pri najemanju likvidnostnih kreditov se bomo načeloma izogibali, kreditov na 10 dni in pa kreditov od drugih DO do 30 dni. Pri poslovnih bankah moramo pridobiti kratkoročna kreditna sredstva z rokom vračanja 90 dni in možnostjo obnove. V tem smislu smo že pridobili sklep Beograjske banke za din 5 mio. Pri skupnih rezervah SR Slovenije pa bomo v najdaljši možni dobi obnavljali že pridobljeni kredit za izplačilo osebnih dohodkov v višini 8 mio. din. Prav tako se moremo dogovoriti o podaljšanju zavarovalniškega depozita v višini din 6 mio. preko roka 30. 6. ko pričakujemo izboljšanje likvidnosti na poslovnih bankah. Pri financiranju investicij bomo poosttrili nadzor nad trošenjem lastnih sredstev, kajti posamezne TOZD že kažejo tendenco trošenja trajnih obratnih sredstev za financiranje investicij, kar pa pomeni gospodarski prestop. Analiza obratnih sredstev je pokazala povečano vezavo v zalogah, predvsem v nedovršeni proizvodnji in repromaterialu, zato je bil izdan nalog o zadrževanju naročil, kar bo imelo za posledico ublažitev nelikvidnostnih konjic v mesecu maju in juniju.

Na področju izvoza ugotavljamo, da bodo izvozna prizadevanja realizirana le v višini 84 % planiranih. Vzrok za to so manjša naročila zunanjih kupcev, deloma pa tudi težave pri zagotovitvi repromaterialov, ki so odvisni od uvoza. Prav tako ugotavljamo premalo izvozna prizade-

vanja v TOZD Gumarna, Kovinska obdelava in Precizna mehanika. Posebej problematična pa postaja tudi preskrba z uvoženim materialom v TOZD Velika oprema. V mesecu aprilu pričakujemo določene spremembe na področju zunanjetrgovinskega poslovanja, ki bi naj v določeni meri omogočile svobodnejši uvoz, seveda pa pri tem predstavlja še vedno največjo omejitev nizki lastni izvoz. Zato vidimo edini izhod v povečanem lastnem izvozu, ki mu daje vso podporo postavljena poslovna politika DO za leto 1980, vendar pa ima ta politika premalo podpore v temeljnih organizacijah.

Določen korak naprej ugotavljamo tudi pri dohodkovnih povezavah znotraj DO, ker smo vskladili določene nejasnosti na posameznih področjih ter se dogovorili za normative internih cen. V obravnavanem kvartalu smo nadaljevali s sprejemanjem samoupravnih sporazumov z drugimi poslovnimi udeleženci. Pri tem pa ugotavljamo še vedno nesorazmerja pri samoupravnih sporazumih, kjer nastopamo kot dobavitelj. Zato je bil izdan poseben nalog, da se ta nesorazmerja vskladijo odnosno odpravijo.

Analiza izplačanih osebnih dohodkov v I. kvartalu izkazuje rahlo tendenco rasti osebnih dohodkov, vendar glede na porast celotnega prihodka, ocenjujemo, da ne bo bistvenih kršitev resolucije za leto 1980 in družbenega dogovora. Kjer bi se odstopanja od izkazanega plana vseeno izkazala, pa bo morala biti izvršena korektura vrednosti osnovnega faktorja. Na področju osebnih dohodkov pa so bile s strani strokovne komisije in odbora za spremljanje sistema delitve dohodka in osebnega dohodka predlagane spremembe in dopolnitve splošnih aktov, ki bi morale vskladiti te akte z določili resolucije in družbenega dogovora. Prav tako bi morali z dosledno izpopolnjene metodologije vrednotenja del in nalog v celoti odpraviti nastala nesoglasja in neskladja pri vrednotenju del.

Na področju investicij ugotavljamo umirjeno aktivnost, kljub temu pa bo zaključeno investicijsko vlaganje v Forminu, prav tako pa smo se dogovorili s Kreditno banko Maribor o pokrivanju podražitev projekta gumarne. Bolj zaskrbljujoče je investiranje investicij načrtovanih v TOZD TAP in TOZD Orodjarna, kjer imamo težave zaradi uvoznih omejitev in prenizke lastne udeležbe. V proučitvi je elaborat tahografov na Jugobanki. V zaključni fazi pa je tudi izvajanje investicij na računalniških prostorih.

Na področju družbenega standarda pa nadaljujemo z razgovori o izgradnji nove ambulante.

Zlatko Špoljar

Naši nagrajeni inovatorji

Dne 30. marca 1978 je potekala v naši delovni organizaciji javna tribuna pod geslom »ČLOVEK, ZNANJE IN PRODUKTIVNOST«, na kateri je med drugimi sklepi bil proglašen 30. marec za »DAN INOVATORJEV OBČINE PTUJ«. Glede na ta sklep je bilo 31. marca letos 2. srečanje inovatorjev ptujske občine, ki je teklo v delovni organizaciji »OLGA MEGLIČ«, v Dolanah. Na tem srečanju, ki je bilo delovnega značaja, sta bili glavna tema predavanji:

1. Razvijanje in organiziranje množične inventivne dejavnosti (MID) v organizacijah združenega dela in

2. Uvajanje množične inventivne dejavnosti (MID) v združeno delo.

Predavala sta tov. Ludvik Cotar, predstavnik medobčinkega sveta ZSS občine Maribor in Friderik Javornik, vodja službe za inventivno dejavnost iz Tovarne stikalnih naprav Maribor.

Po diskusiji, v kateri so v glavnem sodelovali predstavniki delovnih organizacij »Olga Meglič«, TGA »Boris Kidrič« Kidričevo in AGIS so bile podeljene občinske nagrade in priznanja inovatorjem za najboljše dosežke v inventivni dejavnosti v letu 1979. Med nagradenci so dobili priznanja tudi inovatorji iz naše DO, ki vam jih predstavljam.

HOSTNIK Ivan, vodja oddelka pomožne proizvodnje v TOZD Precizna mehanika za

Komisija za inovacije je dne 7. 4. 1980 imela svojo 3. redno sejo, na kateri je razpravljala o koristnih predlogih in teh-

Obravnavani koristni predlogi:

Priimek in ime predlagatelja	Zaposlen v TOZD	Inovac. za TOZD	Gospod. korist	Odškodnina ali enkratna nagrada
Hostnik Janko	PM	PM	248.601,00	31.354,50
Vtič Vlado	KO	KO	102.696,65	7.757,75
Fürst Ivan	GUM	GUM	62.435,50	2.950,45
Cvetko Martin	GUM	GUM		2.950,45
Langerholc Mitja	TAP	TAP	35.355,15	5.242,60
Krajnc Jože	TAP	TAP	141.720,00	16.254,80

Obravnavane tehnične izboljšave:

Bezjak Franc	TAP	TAP	27.787,35	2.667,40
Bedenik Katerž	TAP	TAP	11.854,20	1.280,75

Komisija je na tej seji glede na pismena mnenja posamez-

spremembo načina varovanja registrirane traku proti odvitju pri tahografih, s čemer je nastala gospodarska korist za TOZD v višini 418.865,70 din v letu 1979.

HALADEA Srečko, vodja oddelka stiskalnic v TOZD Avtooprema za spremembo tehnološkega režima dela pri izdelavi objemke 724000-01, za TOMOS Koper, s čemer je nastala gospodarska korist za TOZD v višini 252.336,95 din v letu 1979.

VIŠENJAK Branko, delovodja v oddelku stiskal. v TOZD Avtooprema, za spremembo tehnološkega režima dela pri izdelavi objemke 525500-05 za ogledala, s čemer je nastala gospodarska korist za TOZD v višini 70.316,80 din v letu 1979.

V imenu komisije za inventivno dejavnost, nagradencem iskreno čestitam in jim želim še dosti uspehov pri razvijanju inventivnega dela v naši delovni organizaciji.

ničnih izboljšavah članov kolektiva. Ugodno so bile rešene naslednje inovacije:

nih TOZD zavrnila 5 inventivnih predlogov. Dušan Znidarič

S pločevino in cevmi pod „milim“ nebom

V TOZD VELIKA OPREMA so od začetka leta 1980, ko je TOZD začela samostojno poslovati, težave s skladiščenjem materialov.

Težave so zaradi premalih skladiščnih prostorov. Skladiščni prostori so bili že v TOZD TAP problematični, ker smo vedno iskali prostore za razširitev proizvodnje in ni bilo prostih kapacitet za skladišča. Ta problem pa smo še povečali z delitvijo TOZD TAP, na dva dela. Za primer navajam pločevino 1,5 mm, katero uporabljata obe TOZD. Do 1. 1. 1980 je bila pločevina v skladišču na enem mestu zložena v višino. Sedaj pa je vsaka TOZD zložila material zase. S tem so se potrebe po skladiščnih prostorih podvojile.

Enake težave kot za osnovni material, se pojavljajo tudi pri skladiščenju polizdelkov in kooperacijske ter standardne robe. Da o gotovih izdelkih ne govorim, vsi so skladiščeni zunaj ter prepuščeni vremenskim neprilicam. Zaradi boljšega razumevanja bom prikazal razmere skladiščenja po posameznih skladiščih.

1. Skladišče osnovnih materialov: locirano je v Mlinski ulici. V skladišču se nahaja pločevina od 0,7 mm do 5 mm. Mesečna poraba pločevine je od 70 do 80 ton. Nato razne cevi od $\phi 10 \times 1$ do $\phi 75 \times 1,5$. Mesečna poraba od 5 do 10 ton. Skladiščni prostor imamo v velikosti 40 m². V skladišču se nahaja tudi tehnična za izdelavo materiala. Zaradi tega vemo, da v tem prostoru ni mogoče skladiščiti kaj druge kot trakove, kateri so pripravljeni za stiskalnice in nekaj pločevine ki ni več v vezeh. Vsi vezi pločevine pa so skladiščeni zunaj. Zaradi tega nam material oksidira, še preden ga damo v obdelavo. Vse cevi imamo skladiščene v provizoriju, ki smo ga postavili v glavnem sami s pomočjo vzdrževanja. Vendar je nekaj cevi še vedno zunaj in so pokrite s polovinilom. Ta polovinil pa odkriva veter. Ob dežju so cevi mokre ter oksidirajo.

2. Skladišče polizdelkov: v Rajspovi ulici imamo na raz-

polago 165 m². V istem skladišču se nahaja vsa standardna in kooperacijska roba. Velik del polizdelkov zaradi pomanjkanja prostora skladiščimo v proizvodnji. To pa nam predstavlja probleme v proizvodnji kjer male proizvodne prostore še bolj stiskamo zaradi skladiščenja. To skladišče polizdelkov in kooperacijske robe napaja proizvodno sedežev, kjer delamo mesečno od 1500 do 2000 kom sedežev. V Mlinski ulici imamo skladišče polizdelkov nekoliko večje in nam zagotavlja nemoteno izdelavo posod in glušnikov.

3. Predlogi za odpravo pomanjkljivosti: mislim, da se podobni problemi s skladiščenjem pojavljajo v vseh TOZD v DO AGIS razen v TOZD TAP, katera ima trenutno dovolj skladiščnih prostorov. Zaradi tega predlagam združevanje skladišč osnovnih in normiranih materialov na nivoju TOZD KOMERCIALA, ki je najbolj poklicana za opravljanje te dejavnosti. V posameznih TOZD pa bi naj ostalo skladišče polizdelkov in specialnih orodij. S tem se ne bi izognili samo večjemu številu zaposlenih, ampak bi tudi napajali proizvodne TOZD s surovinami iz enega skladišča in ne bi bilo mogoče prodajati med TOZD-i materialov po višjih cenah, kot so primeri sedaj.

Peter BELA

S »SPREMEMBAMI« IN »DOPOLNITVAMI« MORDA BLIŽE K REŠITVI PROBLEMA

IO OOS DO AGIS je s sklepom konference zadolžil strokovno komisijo za uveljavitev sindikalnih stališč »Delitev po delu«, da prouči vsa neskladja v:

— samoupravnem sporazumu o pogojih za pridobivanje dohodka in skupnih osnovah ter merilih, po katerih se razporeja čisti dohodek in delijo sredstva za osebne dohodke in skupno porabo v TOZD in DSSS,

— samoupravnem sporazumu o enotni metodi opisovanja, kategorizacije in vrednotenju del oz. delovnih nalog ter poda ustrezne strokovne predloge za odpravo teh neskladij, ki so bila ugotovljena na sami konferenci, pozneje pa tudi pri delu odbora za spremljanje sistema delitve dohodka in osebnih dohodkov. Komisija je samoupravna akta proučila ter prišla do zaključka, da ju je potrebno v določenih členih spremeniti oz. dopolniti. Tako predloženi predlog sprememb in dopolnitev aktov zajema predvsem naslednje novitete:

— v SaS o delitvi dohodka in osebnih dohodkov predlaga komisija vgraditev takih razmerij med rastjo dohodka in maso osebnih dohodkov, ki bo zagotavljala sorazmerno rast osebnih dohodkov v smislu sprejetega družbenega dogovora in resolucij o zaostajanju rasti osebnih dohodkov za dohodkom. Ta razmerja smo že vgradili tudi v letne plane za leto 1980. Prav tako komisija tudi predlaga, da se mesečno preverja realnost izplačil stimulativnega dela osebnega dohodka, glede na rast fakturirane realizacije.

— Samoupravni sporazum pa je treba dopolniti tudi z določili, ki odredijo izplačila za izmensko delo. Tako je komisija predlagala, da bi se vsem delavcem, ki delajo več kot v eni izmeni priznalo 5 % dodatka od bruto osebnega dohodka proizvodnih delavcev v DO AGIS, ugotovljenega po zaključnem računu za preteklo leto. V leto 1980 bi ta dodatek znesel 350 din mesečno ter bi se izplačal za 11 mesecev.

— Na pobudo pravne službe je komisija predlagala tudi

spremembe 72. člena SaS o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki odredijo dodatke za delo na dan državnih praznikov. Tako bi se za izplačila podaljšane dela na dan državnih praznikov izplačevalo skupaj 300 % osebni dohodek za prvih 8 ur, za nadaljnje ure pa 200 %.

— Komisija predlaga tudi jasnejša določila 74. člena SaS, ki odredijo izplačilo dodatka za nadomeščanje odsotnega delavca.

— Na pobudo občinske zdravstvene skupnosti je komisija predlagala znižanje procenta nadomestil, za čas bolniškega staleža, od 90 na 80 % od osnove.

— Zaradi izrednega pomanjkanja strokovnih kadrov in v zadnjem času tudi velike fluktuacije strokovnih kadrov, je komisija predlagala povečanje dodatka za strokovne kadre, od 10 do 20 % osnove osebnega dohodka.

— V SaS o enotni metodologiji pa je komisija predlagala predvsem spremembe 9. člena, ki odredijo izplačilo oz. nagrajevanje poslovnih organov in njihovih najožjih sodelavcev.

— Prav tako je v sporazum vnesla izpopolnjene tabele kriterijev za vrednotenje del in nalog po PMS metodi.

— Na pobudo DS DO in glede na težko likvidnostno situacijo pa je strokovna komisija tudi predlagala, da se stimulativni kriterij fakturirane realizacije, zamenja s kriterijem plačane realizacije.

Na osnovi tega komisija ocenjuje, da je v celoti podala predlog za odpravo neskladij v obravnavanih aktih. Pri tem pa želi posebej opozoriti, da morajo biti komisije in odbori, ki bodo pri ocenjevanju delovnih nalog in opravi upoštevali določila aktov, dosledni. V nasprotnem primeru lahko pričakujemo še poslabšanje situacije.

Zlatko SPOLJAR

Ocena družbenoekonomskega in političnega položaja

8. aprila je potekal v prostorih jedilnice delovni posvet predstavnikov vodstev temeljnih organizacij in delovne organizacije AGIS ter predstavnikov občinskih družbenopolitičnih organizacij, izvršnega sveta skupščine občine in družbenega pravobranilca samoupravljanja. Posvet je sklical komite občinske konference ZKS Ptuj, glavna tema posveta pa je bila obravnava družbenoekonomskega in političnega položaja v delovni organizaciji AGIS in kadrovska problematika. Razprava je izhajala predvsem iz ugotovitev skupin občinskih družbenopolitičnih delavcev, ki so v mesecu marcu obiskale temeljne organizacije in delovno skupnost, v sestavi delovne organizacije AGIS, s ciljem spremljanja in ugotavljanja družbenopolitičnih in ekonomskih razmer ter delovanja v naši delovni organizaciji.

Skupine so na podlagi pogovorov in ugotovitev ob svojih obiskih napravile splošno analizo ugotovitev v zvezi z družbenopolitičnimi in ekonomskimi razmerami v delovni organizaciji AGIS. Po tej analizi je v vseh temeljnih organizacijah delovne organizacije AGIS dana sorazmerno ugodna varnostno politična ocena, vsekakor boljša kot v preteklem obdobju. Po proučitvi vseh problemov, ki so bili v TOZD in DSSS posebej izpostavljeni, verjetno ni osnove za tako optimistično varnostno politično oceno.

Kljub poostreni delovni disciplini, so v naši delovni organizaciji močno prisotni različni pojavi nediscipliniranosti, in sicer: nedisciplina ob prihajanju na delo in z dela, izostajanje ob času malice, odhajanje v druge TOZD in izven delovne organizacije v delovnem času, slaba ali nobena evidenca odhodov, zadrževanje delavcev v gostinskih lokalih ter druge oblike kršitve delovne obveznosti.

Razen izredno slabe delovne discipline, se temeljne organizacije in delovna skupnost soočajo še z mnogimi problemi. Izpostavljeni so bili predvsem naslednji:

Akumulacija je iz leta v leto v upadanju in je v nekaterih TOZD že na kritični točki.

Med temeljnimi organizacijami niso urejeni dohodkovni odnosi in veljajo med nekaterimi TOZD še tržni odnosi. Dogaja se, da imajo neproizvodne temeljne organizacije več sredstev in ustvarijo večjo akumulacijo kot proizvodne TOZD, kar kaže na slabe ali celo nobene dohodkovne odnose. Tudi sistem nagrajevanja po delu ni dodelan in ravno način nagrajevanja delavcev povzroča v zadnjih dveh letih največ trenj in nezadovoljstva med delavci. Posamezna dela in naloge znotraj TOZD niso realno ovrednotena in usklajena, še bolj pa je to čutiti ob primerjavi enakih oziroma podobnih del med TOZD. Nizki osebni dohodki nasplošno pa so vzrok izredno velike fluktuacije v zadnjem obdobju.

Razprave po zaključnih računih so bile zelo aktivne in so nakazale mnoge probleme, s katerimi se soočajo delavci v TOZD in DSSS. Razen slabe delovne discipline in neurejenih dohodkovnih odnosov so bili posebej izpostavljeni še

neurejeni odnosi med TOZD in DSSS, slaba kontrola nad sistemom dela temeljne organizacije VZDRŽEVANJE, prevelika režija v TOZD in v delovni organizaciji in preveliki stroški poslovanja oziroma slabo poslovanje.

Delovanje delegatskega sistema je v vseh TOZD nezadovoljivo. Delegacije niso usposobljene za svoje delo, niti niso dovolj zainteresirane za delo, ne povezujejo se dovolj z bazo ali se sploh ne povezujejo. Tudi družbenopolitične organizacije niso dovolj učinkovite, komunisti so v nekaterih TOZD premalo angažirani, nekateri pa se celo izogibljajo obveznosti in odgovornosti. Mladina se premalo vključuje v družbenopolitično delo, za kar pa ni kriva toliko mladina sama, ampak je krivda tudi v ostalih družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih, ki premalo vključujejo mladino v svoje delo.

Stabilizacijski programi so bili sprejeti v vseh TOZD in DSSS, vendar so v glavnem premalo konkretni in premalo ovrednoteni, iz njih se ne vidijo konkretni rezultati, ki bi jih lahko sproti sprejemali. Službe, ki tvorijo DSSS, so po mnenju TOZD izredno drage in premalo učinkovite. Morale bi bolj odgovarjati za svoje delo in bi se nasploh morala izpostaviti odgovornost poslovnih organov in strokovnih služb. Nasprotno menijo delavci v DSSS, da temeljne organizacije ne poznajo dovolj dela delavcev v DSSS, in problematike, s katero se srečuje DSSS in da je njihova kritika dela DSSS največkrat preveč splošna in premalo utemeljena. Taka kritika pa lahko zelo neugodno vpliva na delo delavcev v DSSS in jih negativno motivira. Dostikrat tudi TOZD ne izvajajo strokovnih predlogov delavcev DSSS ali jih izvajajo prepočasno. V samih TOZD je mnogo preveč režijskih delavcev, ki pa so v boljšem položaju kot delavci DSSS, saj ti delajo za več TOZD in morajo poznati problematiko večih TOZD, podvrženi pa so tudi kritiki več ali vseh TOZD, medtem ko režijski delavci v TOZD delajo samo za to TOZD in lahko zato boljše poznajo njeno problematiko ter so manj podvrženi kritiki.

V delovni organizaciji je za skrbiljujoče tudi vprašanje

družbene samozaščite in pre-slaba kadrovska zasedba varnostnikov.

Posvetovanje je bilo zaključeno z naslednjimi osnovnimi ugotovitvami:

Delovna organizacija AGIS razpolaga s precejšnjim kadrovskim potencialom, ki pa ni dovolj izkoriščen. Vsaka TOZD vodi preveč svojo politiko, kar pa se izraža v slabih poslovnih rezultatih delovne organizacije kot celote. Delovna organizacija se mora bolj povezovati navzven in se ne vezati samo

na eno določeno panogo v avtomobilski industriji. Poslovodni organi v delovni organizaciji in ostali delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ter vodstva družbenopolitičnih organizacij, bodo morali zastaviti vse svoje sile, da se odpravijo nesoglasja med temeljnimi organizacijami, da se uredijo medsebojni odnosi med TOZD in DSSS, da začne delovna organizacija dejansko poslovati kot delovna organizacija in da bodo skupni socialistični samoupravni interesi prevladali pred parcialnimi.

Mladi smo izbrali Titovo pot

Tako smo rekli pred leti, ko govim vodstvom smo uspeli pre-za nas ni bilo alternativ. Pod njemagati vse težave, zato mu vsi, posebno pa še mladi izkazujemo nedeljivo zaupanje in ljubezen. Titove besede so za mladino vedno stvarjalno vabilo k akciji za nova zavzemanja pri izpopolnjevanju vseh večjih in zahtevnejših nalog pri graditvi socialističnih samoupravnih odnosov, razvijanju bratstva in enotnosti, neuvrščene pozicije naše države ter pri razvijanju vrednot in pridobitev naše socialistične revolucije. Interesi in hotenja mladih so neločljiv del interesov vseh delovnih ljudi. Zato se pa mi mladi moramo vključevati, kot enotna organizacija, z visoko moralno zavestjo, kot gonilna revolucionarna sila v vsakodnevno odločanje in razreševanje problemov, najprej v DO in nato na vseh področjih družbenega življenja in dela. To pa postaja pri nas čedalje bolj pereč problem in bolezen sodobne mladine. Koliko povdarka daje tov. Tito na mladi rod, kako si želi, da bi bila današnja mladina in dosleden naslednik vseh pozitivnih tradicij mladine iz minulosti, predvsem iz minule vojne, ko je mladina umirala z globoko zavestjo, da se bori za pravično stvar, z zavestjo, da bo osvobodilni boj s ciljem revolucionarne preobrazbe družbe, prinesel boljše, svobodno prihodnost, zavedajoč se, da oni ne bodo mogli uživati plodov tega boja te sončne prihodnosti.

V istem duhu, z zavestjo bi mladina danes morala odhajati v boj — v neoborožen boj, v sprejemanje delovnih nalog, v konkretne akcije za napredek ter zrele odločitve. Mladina bi morala vzbuditi delo. Delo naj nam bo v zadovoljstvo in čast, lenoba nekaj, kar je pod človeškim dostvojanstvom. Mladi moramo imeti pred seboj cilj nadaljnega družbenega gibanja, cilj vzpostavitve pravičnejših družbenih odnosov, v katerih lahko vsi državljani, ne pa samo del njih, uživajo dobre razvoja in dosež-

kov. Mladina bi morala biti element, ki bi pretopila Jugoslavijo in uničila vsa negativna pojmovanja o socializmu, šovinizmu in podobno. Zato moramo v vzgoji mladine zagotoviti potrebno kontinuiteto, da se prenašajo koristne izkušnje in spoznanja iz starejših na mlajše mladince. Sleherni novi rod gradi svoje življenjske perspektive na vse višji stopnji materialne in družbene razvitosti naše socialistične skupnosti, izhaja pa iz rezultatov preteklosti. Za oblikovanje pogledov in opredelitev, za povečano družbenopolitično angažiranost in prevzemanje odgovornosti ima mladina motive in močno oporo v stvarnih perspektivah razvoja samoupravnih socialističnih odnosov, v poglobljanju enakopravnosti, bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti, v neuvrščeni politiki in krepitvi obrambnih sil naše dežele v njenem boju za mir.

A žal mladina Agis-a gre mimo tega. V Agisu je mladina oz. njena aktivnost nepomembna, kot menijo nekateri mladinci. Ne zavedajo se, da enkrat tudi mi ne bomo več mladi, da bodo za nami prišli mlajši, ki bodo od nas zahtevali to ali pa še več, kar danes zahtevamo mi od DO. In vprašajmo se, kaj in koliko jim bomo lahko nudili? Toliko, koliko bomo naredili!

Vse se gradi na mladini, se pravi na nas in če nimamo interesa, da si ustvarimo boljši jutri, kar pa je možno samo z vključevanjem v konkretno problematiko in odpravljanje bolezni naše gospodarstva za kakšno perspektivo se potem naj štejemo?

In ne nazadnje se vprašajmo, kakšna je zvest naših mladih komunistov, ki s svojo opredelitvijo jasno kažejo, kakšni so njihovi interesi.

Kako torej naj zaključim? Ali smo mladi v DO AGIS izbrali Titovo pot?

Darinka KELENC

AVTOSALON V BEOGRADU

Kot vsako leto smo tudi letos v času od 28. 3. do 6. 4. 1980 razstavljali na Autosalonu v Beogradu.

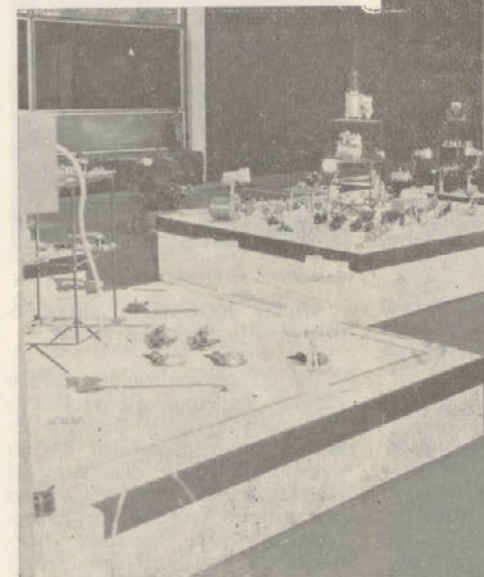
Na površini 120 m² smo razstavljali proizvode iz našega proizvodnega programa. Zanimanje za naš asortiman je bilo nekoliko manjše, kot prejšnja leta. Tudi tujcev, ki bi se zanimali za naše blago je bilo to leto manj.

Pomembno je omeniti, da so nas obiskali predstavniki UPIM-a (Udružena prištinska industrija metala) in Peugeot-a. Med tema dvema je sklenjena kooperacijska pogodba o proizvodnji avtomobilov Peugeot. Tovarna v Prištini bi začela redno proizvajati avtomobile v letu 1982, že sedaj pa je potrebno razviti kooperacijsko mrežo in izbrani smo kot potencialni dobavitelj opreme UPIM-u in Peugeot-u. V okviru te kooperacijske pogodbe imamo možnost izvažati v Francijo. Koncem meseca aprila nas bodo obiskali predstavniki švedske firme AUTOLIV, ki dobavlja firmi Peugeot avtomatske varnostne pasove. Zelijmo, da v AGIS-u kompletiramo 100.000 kom avtomatskih varnostnih pasov, katerih nekatere dele bi začasno uvozili.

S proizvajalcem zavor FAK (Fabrika avtomobilskih kočnic) Loznica, smo se pogovarjali o možnosti plasmana zavornih cilindrov (TOZD KO) in agregatov za enovodni zavorni sistem na enosni prikolici za traktorje. FAK Loznica je eden največjih proizvajalcev enosnih traktorskih prikolic (cca 10.000 kom) in že nekaj časa razmišljamo o osvajanju takšnih elementov.

Dogovorili smo se za obisk v Loznici, kjer bi točneje načrtali nadaljnje sodelovanje.

Posebnih novosti na sejni nismo opazili. Omenimo le, da je večina tovornih vozil imela

vgrajene hidravlične sedeže, in da je naš licenčni partner Bremshey prisoten s svojim sedežem 418 FA v približno 1/2 razstavljenih prostorov tovornjakov.

Med razstavljalci vlada mnenje, da je vsakoletno razstavljanje na Autosalonu ekonomsko neupravičeno. Drugod po svetu so takšni sejmi na vsaki dve leti. Tudi mi smo mnenja, da vsako leto ne moremo prikazati, kaj bistveno novega, pa se pridružujemo predlogu, da bi Autosalon v Beogradu bil vsaki dve leti.

Ludvik Maučič

POTEK POSTOPKA O ZAHTEVAH ZA VARSTVO PRAVIC

Kot je znano, je v sredo, dne 9. 4. 1980 v naši delovni organizaciji potekala glavna obravnava o zahtevah za varstvo pravic delavcev zoper odločbe o razporeditvi in ocenitvi osebnega dohodka. Sodišče združenega dela v Mariboru je za ta dan razpisalo obravnavo za 60 delavcev, to je za 35 delavcev iz temeljne organizacije AVTOOPREMA PTUJ — TAP, ki se nanaša na osem del oziroma nalog; 22 delavcev temeljne organizacije KOVINSKA OBDELAVA, ki zajema ena dela oziroma nalogo in 3 delavce temeljne organizacije ORODJARNA, ki zajema tri dela oziroma naloge. Isto sodišče je tudi že ob koncu meseca marca obravnavalo zahtevo za varstvo pravic petih delavcev temeljne organizacije ORODJARNA, ki se nanaša na ena dela oziroma naloge.

Sodišče združenega dela v nobenem obravnavanem primeru ni izreklo dokončne odločitve. V vseh primerih je sprejelo sklep, da se obravnava preloži na nedoločen čas, naložilo pa je, da se do 30. 6. 1980 izvede postopek usklajevanja glede zahtevkov predlagateljev. Iz samega postopka sodišča je izšlo osnovno izhodišče, da je prvenstveni namen sodišča, da pride do poravnave med predlagatelji zahtev za

varstvo pravic znotraj delovne organizacije.

Zaradi celotnega pregleda te problematike navajamo podatke o vloženih zahtevah za varstvo pravic na sodišče združenega dela. Skupaj je bilo vloženih iz naše delovne organizacije veliko teh zahtev. Zahtevo za varstvo pravic je vložilo 82 delavcev, ki se nanaša na 34 del oziroma nalog. Ti podatki so po posameznih temeljnih organizacijah naslednji:

Temeljna organizacija	Štev. delavcev, ki so vlož. zaht.	Zajetih del oz. nalog
1. AVTOOPREMA PTUJ — TAP	35	8
2. KOVINSKA OBDELAVA	22	1
3. ORODJARNA	22	18
4. SERVIS MOTORNH VOZIL	2	2
5. VZDRŽEVANJE	1	1
SKUPAJ	82	34

Delo delegacij

DO AGIS je zastopana v vseh Samoupravnih interesnih skupnosti in v zboru združenega dela občine Ptuj.

TOZD TAP samostojno nastopa s delegacijami in ima v vseh SIS po enega delegata oziroma 2 delegata v Zboru združenega dela občine Ptuj.

Ostali TOZD-i imajo splošne ali združene delegacije.

Delegacije se sestajajo pred vsako sejo skupščine. Na seji delegatov obravnavamo gradivo za sejo skupščine ter oblikujemo pripombe ali vprašanja h gradivu. Pripombe oziroma vprašanja, izvoljen delegat, ki zastopa delegacije na skupščini, prenese v pisni obliki na sejo skupščine. Odgovori na vprašanja se vračajo bolj poredkoma, saj nekatere skupnosti ne smatrajo, da je potrebno s povratno informacijo seznaniti delegate.

DO AGIS je zastopana še v raznih skupnostih s poimim delegatom na ravni DO.

Moram pripomniti, da nekateri delegati še ne opravljajo dovolj resno svojih funkcij delegatov, saj precej neredno prihajajo na sejo delegacije. V mesecu februarju smo obvestili o problemih v delegatskem sistemu v DO Agis vse OOS in OOKZ, vendar po vsej verjetnosti so ta obvestila končala v predalih.

Navajamo, da je najbolj kritično stanje v TOZD Servisu motornih vozil, saj iz omenjenega TOZD ni bil delegat še niti enkrat prisoten na seji delegacije. Drug primer sicer ni tako kritičen, saj vodja delegacije TOZD Vzdrževanje občasno prihaja na sejo.

Ponovno opozarjamo DPO po TOZD naj skličejo delegate ter se z njimi pogovorijo če so pripravljeni sodelovati, ker v nasprotnem jih je potrebno odpoklicati ter na njihovo mesto imenovati druge delegate, ki bodo pripravljeni sodelovati.

Franjo Vlah

Ali jih poznate?

Samo nekaj dni pred 1. majem, borbenim dnevom solidarnosti delavcev vsega sveta, smo dosegli v Agis še eno pomembno delovno zmago. Uspešno je stekla načrtovana proizvodnja navojnih vzmeti, v novih, lepih in sodobnih proizvodnih prostorih v Forminu. Ta delovna zmaga pa obenem kaže na težnjo, da se vzpostavijo in še naprej iščejo možnosti povezovanj proizvodnje s kraji, kjer so dani ti pogoji, tudi z manj razvitimi, in kjer je dovolj ustrezne delovne sile. Vsak prostor, v katerem se nekaj giblje, ustvarja in »vrednoti«, tudi sam postaja bogatejši, razvitejši in seveda tudi »mi« in »oni« v njem pridobivamo boljše in solidnejše pogoje za življenje.

Torej proizvodnja navojnih vzmeti DO AGIS, TOZD Kovinska obdelava, ki je v novem okolju, daje tudi vse možnosti krajevni skupnosti Gorišnica, da pospešeno doseže osnovne pogoje življenja krajanov na tem območju, in še več. Prej bo držalo, da več, kajti ne moremo reči, da krajevna samouprava v Gorišnici ne stremi za razvojem svojega kraja, za napredkom, pa četudi za ceno solidarno zbranih sredstev ali delom krajanov.

No, med delavci vzmetarne v Forminu je zaposlenih tudi precej domačinov, nekaj pa se jih vozi iz oddaljenih krajev. Vse pa spremljajo manjše, začetne težave, o katerih smo se pogovarjali ob nedavnem obisku.

IGNAC Tekmec, navijalec vzmeti, v AGIS 19 let

S preselitvijo dela proizvodnje iz obstoječih objektov AGIS-a oziroma TOZD Kovinska obdelava v Formin so se seveda pričakovano vmešale težave v normalen proces dela, ki pa niso takšne narave, da jih z dobro voljo ne bi premagali. Torej težave, ki so posledica številnih opravil in obveznosti preden smo sploh lahko pričeli z delom, kar smo pa dosegli v zelo kratkem času.

Med zaposlenimi v Forminu nas je tudi nekaj, ki se moramo vsak delavnik voziti iz oddaljenih krajev. Naši pravočasni prihodi na delo zavisijo tako od delovnih organizacij, ki opravljajo javne prevoze z avtobusi. Nekateri izmed nas uporabljajo tudi svoja prevozna sredstva, vendar občasno, kajti ti prevozi so, brez dvoma, povezani z velikimi stroški. In zakaj govorim toliko o prevozu?

Vsi, ki se vozimo in uporabljamo redno avtobusno progo tudi ponavadi pričujemo delavnik z deset minutno zamudo. In neurejenost tudi tu, upoštevajoč večje število delavcev in mesečni seštevek izgubljenega časa, pokaže, da je nujno in brez odlašanj, čim prej odpraviti ta nestabilizacijska »obnašanja«.

Pohvalneje bi želel reči besedo ali dve o delovnih pogojih. Boljši so, to pa ne vpliva samo na razpoloženje delavcev temveč normalno dviguje tudi naš skupen gospodarski učinek. Kaže da ne bodo izostala prizadevanja za dvig produktivnosti, kvalitete dela in discipliniranega obnašanja na delovnih mestih. Delovni prostor je lep, čist in primeren. Naša naloga je, da pridobljeno ohranimo in da z delom opravičimo vložena sredstva, v to proizvodnjo.

Delno nekateri, ne vsi, negodujemo tudi zaradi pomanjkljivosti ob delitvi malice. Zgodi se, da z razliko od popoldanske izmene skupina delavcev, ki dela popoldan, dobi malico večkrat z manjšimi ali večjimi zakasnitvami, kar vnaša v nas nekaj nemira. Vemo, da je v popoldanski izmeni v obratu družbene prehrane zaposlenih manj ljudi, toda tudi za nas bo nujno poskrbeti tako, da bomo deležni vsaj podobnih ugodnosti in pogojev, kot naši tovariši v AGIS-u. Ob delitvi ponavadi tudi ni postavkov. S tistim, kar pač imaš v roki odhititi do bližnjega naslona ali mize. Nespretni pa tudi polivajo in nato negodujejo. Manjka nam še prodaja cigaret ter pijač. V neposredni bližini je trgovina, izven naših »okvirjev«, in predvsem ob večjih vročinah v letnem času bodo obiski v njej pogostejši, ko bo nastopila žejna. Temu pa se bomo, oziroma se lahko ognemo preprosto s prodajo brezalkoholnih pijač in cigaret v jedilnici, v času delitve malice.

Mirko KOCMUT, skladiščnik orodja, v AGIS 12 let

Vsi, ki se vozimo na delo v Formin iz Ptuja ali okoliških vasi, tudi iz Haloz, dnevno negodujejo zaradi zamud. Redne avtobusne proge Certusa ali Komunalnega podjetja, niso prilagojene potrebam in zahtevam delavnikov, temveč normalnim gibanjem ljudi, iz vasi v mesto in nazaj. Tudi razumljivo, kajti nihče do pred nedavnega ni razmišljal o tem, da bo zaradi pričetka proizvodnje navojnih vzmeti v Forminu potrebno, predvsem s Ptujem vzpostaviti primerne in ustrezne javne prevoze.

Takoj po pričetku proizvodnje smo sicer pričeli intenzivno reševati tudi te težave, vendar do sedaj nam ni uspelo popolnoma odpraviti pomanjkljivosti. Občasno poskrbimo za izredne prevoze, ki so pa znatno dražji in ekonomsko prej škodljivi, kot koristni. Prevoz z dela tudi v tem primeru ni reden, temveč kasni tudi do ene ure, kar je neugodno predvsem za tiste, ki takoj po službi v tovarni, nadaljujejo z delom doma. Kakor koli že, tako kot je, ne more in ne sme ostati. Izgubljeni čas, oziroma od deset do petnajst minutna zamuda, nas štirinajstih, ni prispevek k stabilizaciji, torej k izboljšanju našega in vsesplošnega gospodarskega stanja. Naloga vodstva TOZD je, da pospešeno dela na odpravi nezaželenosti v proizvodnji in da najde rešitev. Kot vemo tudi tečejo dogovori z različnimi, ki opravljajo javne prevoze. To pa tudi pomeni, da bodo težave prebrodene.

Presenečeni in srečni pa smo, da smo tudi v AGIS u našli in dobili primerne pogoje za delo. O primerjavi ne bi govorili. Delovna dvorana, v kateri teče proizvodnja je lepa, prostorna in svetla. Delavec se lahko zadovoljivo giblje ob svojem delovnem sredstvu.

Nekateri delavci smo ob preselitvi vložili tudi nekaj solidarnega dela, v želji, da bi čim prej stekel proces proizvodnje. S tem prispevkom smo tako skupno pripomogli k rekordnemu času preselitve,

oziroma skoraj neizgubljenim uram v proizvodnji. Opravljali smo različna transportna in druga dela, do namestitve strojev. No, tu je potrebno povedati, da smo dobili tudi nekaj novih strojev, s katerimi želimo čim več doseči, in ne samo to, mnoga dela na novih delovnih sredstvih opravljamo varneje in boljše.

In kako je z malicami? Sam nimam bistvenih pripomb, razen na prodajo cigaret in morda brezalkoholnih pijač. Tega zaenkrat ni, toda začetek je pač vedno tak, da ni brez težav.

Alojz ČAGRAN, strojno ravnanje žice, v AGIS 5 let

Ker nisem »voznik«, sem iz KS Gorišnica, torej domačin, bo prav, če rečem nekaj o tem, kako mi krajani gledamo na ta novi obrat v naši krajevni skupnosti; pozitivno, torej pozdravljamo odločitev DO AGIS, da se je odločila za to perspektivno proizvodnjo prav v našem kraju. Kar precej nas je domačinov, ki smo že tu zaposleni, predvsem tudi tisti, ki smo že pred tem opravljali različna dela v AGIS-u, nekaj pa jih je tudi, ki so dobili delo sedaj, v tem času. Vemo, da ta novi objekt nima v našem prostoru samo »proizvodnega značaja«, njegova prisotnost še bo v prihodnje doprinesla mnogo za razvoj naše krajevnosti skupnosti. Ta razvoj pa bo ugoden ter uspešen, če bomo medsebojno razvijali interese in iskali vedno boljše, v obojestranskih stikih.

Proizvodnja je sorazmerno sodobna, brez večjih možnosti poškodb in drugih nevarnosti. Z njo tudi ni ogroženo okolje, nasprotno, naš »prostor« je postal bogatejši in lepši.

Skupno s sodelavci občasno negodujemo zaradi nerednih dostav malice za popoldansko izmeno. Pogrešamo tudi postavke in prodajo brezalkoholnih pijač ter cigaret. Vendar vemo, da brez težav ne gre. To je le drobec, ki pa ne sme vplivati na naše razpoloženje, na naša prizadevanja. Z ureditvijo tega in prevoza sodelavcev, upam, da bomo še zadovoljnejši in uspešnejši.

Marjeta HORVAT, šablonerka v AGIS, od 7. 8. 1979

Kot materi in ženski, ki ima še mnogo zaopraviti popoldan doma, v krogu svoje družine, je ta zaposlitev v domačem kraju izrednega pomena. Krajanje ocenjujemo to velikodušno potezo kolektiva AGIS za izredno pridobitev nas vseh, ki se še kako prizadevamo za razvoj krajevnih skupnosti. Od nas, ki pa že sedaj združujemo delo v tem obratu tudi zavisi, koliko novih ljudi bomo iz kraja zaposlili. Tem več, če bomo dobro delali, če bo kvaliteta naših proizvodov taka, ki jo kupci iščejo, če bodo naši proizvodi ustrezali pogojem trga. To pa ne bo težko doseči, le potruditi se je treba in vrniti družbi to, kar nam je zaupala v upravljanje, z dobrim delom in odnosom do vsega, kar daje garancijo uspeha. Mislim, da se tega zave da tudi vaša samouprava, ki ji je glavna naloga, razvoj krajevnih skupnosti. Dani so vsi začetni in izhodiščni pogoji, dodati moramo samo naše skupne interese, voljo do napredka in pripravljenost sodelovanja.

Konrad KOSTANJEVEC, vodja navojne vzmetarne

Od preselitve navojne vzmetarne iz utesjenih prostorov AGIS-a v Ptuj, v novi prostor v Formin, je preteklo le nekaj dni in že bi lahko dejali da bomo uspeli opravičiti investicijo. To zaključujem na osnovi dnevnih rezultatov proizvodnje, ki so bistveno boljši, kot posledica ugodnejših pogojev dela, nekaterih tehnoloških sprememb in organizacije.

Vzporedno s prenosom »tehničnega« dela proizvodnje, so bila »preseljena« tudi vsa ostala dela, od tehnološke do operativne priprave. Torej koncentracija vseh sil, kar je bistvenega pomena za normalen in uspešen proces proizvodnje.

S selitvenimi deli smo prišli 29. 3. in že 31. 3., torej v roku treh dni je z manjšimi težavami stekla proizvodnja. Ta kratek čas je pogojen tudi s solidarnim delom nekaterih delavcev iz proizvodnje in nas, administrativnih in strokovnih delavcev. Kot sem že dejal v začetku, zaradi preseljenih del ni prišlo do nobenih proizvodnih izpadov, kar pomeni, da je tudi Vzdrževanje, upoštevajoč manjše nespornizme, dokaj aktivno in zavzeto opravilo svojo nalogo.

Povedati bi želel tudi to, da nismo nameščali samo preseljenih strojev tudi nekaj povsem novih sodobnih in visoko produktivnih. To so predvsem nova strožnica, ki je pred tem nismo posedovali in smo iskali usluge drugih oddelkov, stroj za ravnanje žice, stroj za navijanje trakov, s katerim smo predvsem pridobili na času, stroj za gretje žice, za kar smo pred tem uporabljali plin — mnogo dražji postopek, sedaj hitreje in kvalitetneje opravljanje tega dela.

Morda pa še nekaj o tem, da je objekt brez dvoma velika in tudi bogata pridobitev za krajevo skupnost, za njen nadaljnji razvoj. Kot vodja tega obrata želim, da s krajevo samoupravo vzpostavimo prijetne in obojestranske koristne vezi. S tem bomo skupno hitreje in učinkoviteje napredovali ter dosegali rezultate, ki si jih želimo. Nekaj teh vezi je že »na pohodu«, predvsem s delavci hidroelektrarne Formin. Pred nedavnim so stekli razgovori o izmenjavi uslug, kjer nam nudijo sodelovanje delavcev električarjev, mi bi pa za njih opravljali razna opravila mehanske obdelave materiala. Pač to, kar bodo potrebovali. S krajevo samoupravo še niso stekli konkretni razgovori o medsebojnem sodelovanju, vendar upam, da bomo na našo in njihovo pobudo napravili tudi ta korak, v bližnji prihodnosti.

In za konec — pred nami je še vrsto nalog in odgovornosti, ki jih bomo morali sproti pa tudi dolgoročno reševati. Delavci niso zadovoljni s prevozom, občasno tudi z dostavo malice. Urediti je potrebno tudi okolico in z njo dati obratu notranji ter zunanji ton, ki mu bo prislusnil z veseljem sleherni od nas. Pozabiti ne smemo na našo skupno varnost, predvsem varnost pred morebitnim požarom, za kar bi naj poskrbela enota prostovoljnih gasilcev krajevnih skupnosti in mi sami. Skratka zaupanje družbe je v naših rokah, mi pa moramo z njimi, s pravičnimi samoupravnimi odločitvami ter pozitivnim odnosom do dela to zaupanje opravičiti. S. S.

Obiskal bi mater, sestre, brate . . . po dvanaajstih letih

Leta nazaj, pa ne petdeset ali sto, temveč samo deset ali petnajst teh »časovnih enot«, so predvsem kontinenti, oziroma področja, kjer so imeli šolstvo in izobraževanje manj razvito, iskala svoje naslednike v drugih visoko razvitejših državah po svetu. Pri tem jim je tudi precej pomagalo sodelovanje Organizacije združenih narodov. Tako se je pred leti napotilo v svet, predvsem iz nanj razvitih afriških držav, s stalnimi notranjimi nemiri, mnogo mladih ljudi — študentov, ki so v srednji šoli pokazali zanimanje in željo za pridobivanje znanja. Toda po teh nekaj letih so se tudi zadeve pri njih bistveno spremenile. Za sabo puščajo počasi sledove in brazde kolonializma ter tako, a vedno še le nekateri, približujejo svojo deželo k boljšim in ugodnejšim pogojem življenja. Več možnosti študija oziroma pridobivanja znanja se ponuja doma, s tem izobraževanja v tujini niso odmrli, kajti tuje izkušnje, tuja znanja razvitejših lahko mnogo pripomorejo k hitrejšemu in uspešnejšemu razvoju nerazvitega.

Že lep čas dokaj uspešno sodeluje v naši DO delavec, Simon Muanda. Iz razgovora z njim je izšlo mnogo zanimivosti, ki bodo morda zanimale tudi vas. Je eden izmed tistih, ki so pred leti napotili po znanje daleč od svoje domovine, toda ne eden izmed tistih ki so se tudi vrnili v svojo domovino. Razmere pri nas so ga pritegnile, da je začel razmišljati o stalni nastanitvi v Jugoslaviji. Ustvaril si je družino, uredil pogoje življenja in tudi našel stalno zaposlitev. Torej izpolnil je večino svojih želja — razen ene velike, da bi vsaj enobiskal domače. Stroški so veli-

ki, zato je o tem do sedaj le razmišljal in upal, da bo uspel pridediti denar. Če bo to sam zmogel z družino ne ve . . . morda, a le tako, da se bo odrekel nekaterim osnovnim potrebam.

In kaj nam je povedal o sebi Simon:

Rojen sem bil v Afriki, ZAIRE — bivši belgijski Kongo.

Izhajam iz delavske družine. Oče je bil zaposlen kot državni poslanik v Kinshasa, mati pa gospodinja. Bilo nas je 12 otrok, dva sta umrla, ostalo nas je 10 otrok, štirje fantje in šest deklet. S starejšim bratom sva odšla v tujino, ostali bratje in sestre pa so ostali doma, se poročili in si ustvarili svoje družine.

Po končani osnovni šoli sem se vpisal na gimnazijo. Zaradi uspeha mi je bila dana možnost študija v tujini, preko Organizacije združenih narodov. Moja želja je bila, da bi odšel v Francijo, toda določen sem bil za Jugoslavijo. Tu sem obiskoval srednjo tehnično šolo, nato pa sem nadaljeval na Višji tehniški šoli — strojna smer.

Po končani gimnaziji sem delal v ladjedelnici VOIES NAVIGABLE v Kinshasi, kjer sem opravljal samo administrativna dela.

Med študijem na višji tehnični šoli sem bil leta 1968 na praksi v TAP v konstrukciji, naslednje leto pa sem bil začasno zaposlen v precizni mehaniki kot prevajalec francoščine.

Redno sem se zaposlil leta 1970 v TAP, kot tehnolog, po osnovanju TOZD pa sem bil nastavljen kot koordinator proizvodnje v TOZD TAP. S svojim delom sem zelo zadovoljen, saj sem veliko pridobil na znanju in izkušnjah. Pred tem sem bil začasno zaposlen v TAM Maribor, kot konstruktor izdelkov.

Prvi stiki z vašimi ljudmi so bili zelo dobri, povsod sem naletel na razumevanje in spoštovanje. Pridobil sem si veliko prijateljev, ki so bili z mano v dobrem in slabem in so mi vedno znali pomagati in svetovati. Ustvaril sem si tudi družino, imam hčerko, ki sedaj obiskuje peti razred osnovne šole.

V prostem času se ukvarjam z nogometom. Pred kratkim sem postal republiški sodnik. Rad hodim na trim in atletiko.

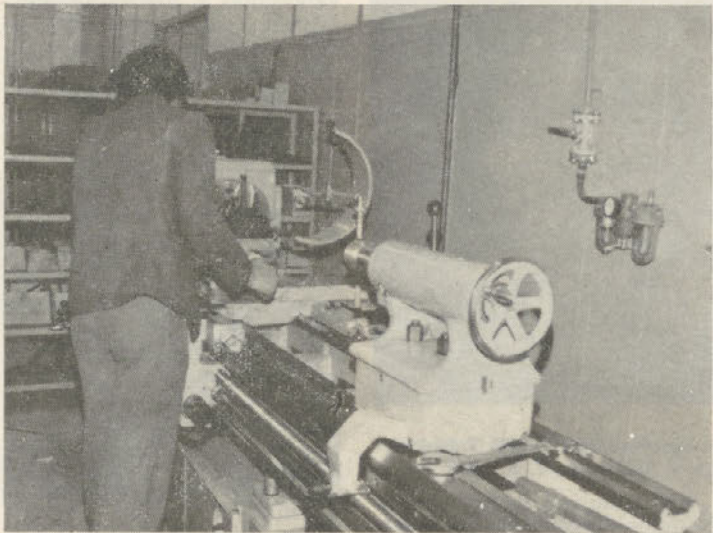
Nazadnje sem bil doma pred 12 leti in si zelo želim srečanja s svojimi domačimi. Upam, da jih bom letos lahko obiskal, kljub temu, da so stroški potovanja visoki (60.000.— din za družino).

LETOVANJE 1980

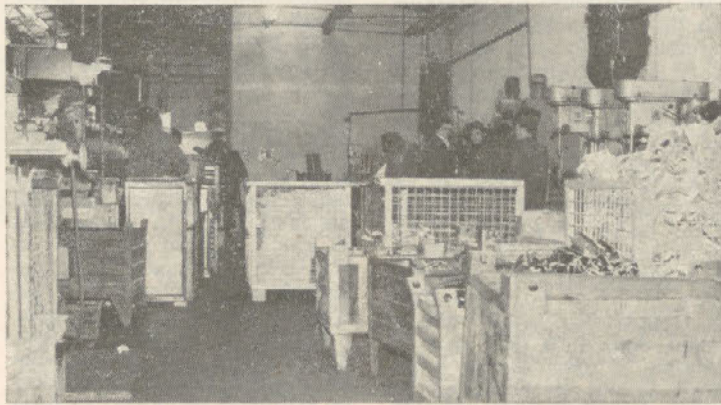
Letošnje ponudbe turističnih agencij so pozne, a so še bolj pester kot preteklo leto. Turistični delavci obljublajo, da se bodo potrudili, da bi čim bolj zadovoljili tako domačega kot tujega turista. Cene so za 15 — 30 % nižje od lanskih.

Pri večini ponudb veljajo posebni popusti za otroke:
— za otroke do 2 let, ki ne koristijo svojega ležišča je brezplačno,
— za otroke do 7 let, v kolikor koristijo dodatno ležišče in imajo otroški penzion, je 30 %,
— za otroke do 7 let, ki spijo s starši in imajo otroški penzion, je 50 % popusta.
V ponudbi posredujemo v večini kombinirane penziona, privatno prenočišče, prehrana pa v restavraciji.
Nekatere turistične agencije nam ponujajo 7-dnevne aranžmaje, druge pa 10-dnevne.
V pregledu najprej nekaj cen nočitev v nekaterih večjih turističnih krajih. Cene veljajo za dvoposteljno sobo I. in II. kategorije za meseca julij in avgust. Pred in posezonske cene so nižje za kakih 20 %.

	I. kateg.	II. kateg.	Cena prehrane	Cena penziona
Hercegnovi	180	160	180—200	
Novigrad	188	148		
Medulin	180	144	150	222—240
Rovinj	160—200	120	140—180	190—280
Savudrija	250	200	150	
Sveti Ivan — Umag	250	200	150	
Lovran	204	184		310—355
Opatija	200	180		
Kraljevica	150	150	150	
Crikvenica	200	180	185—200	265—300
Novi Vinodolski	200	180	185—200	265—300
Selce	200	180		280
Baška	188	158		
Punat	188	158		
Banjol Rab	220—240	190—220		240—300
Barbat — Rab				240—300
Lopar	220—240	190—220		240—300
Lun — Rab	220—240	190—220		240—300
Supetarska Draga—Rab	220—240	190—220		240—300
Cres	180—200	130		
Mali Lošinj	180	140	150—200	
Nerezine	150	130	150—200	
Novalja	190	176		240—250
Pag	180	160	180—190	260—280
Povljana	156	143	150—180	225—275
Nin	180	160	180—200	240—280
Olib	180	160	160—200	200—240
Posedarje	180	160		240—280
Zadar — Borik	180	160	190—200	160—250
Biograd	190	170	160—185	250—280
Drage — Pakoštane	170	156	160—185	245—240
Filip Jakov	184	166		
Kraj — Pašman	170	156	160—185	245—270
Turanj — Filip Jakov	184	166	160—185	248—277
Murter	150	130	150—175	205—225
Vodice	200	180	170	240—270
Zlarin	180	150		
Griljevac — Podstrana	170	160	120—160	280—290
Kaštel Novi, Kaštel Stari	170	150	160	227—237
Mali Rat, Dugi Rat	190	170		
Omiš	190		180—200	250
Baška voda	200	180	160—200	240—300
Makarska	200	180	160—200	240—300
Podgora	200	180	160—200	240—300
Metković	180	160		250—300
Lopud	200—260	190—240		275—330

Univerzalna stružnica za struženje trnov, ki služijo izdelavi navojnih vzmeti v navojni vzmetarni v Forminu

	I. kateg.	II. kateg.	Cena prehrane	Cena penziona
Trpanj	200	180		
Bol	180	160	140—180	240—250
Postira	160	140	120—160	230—240
Supetar	180	160	140—180	240—250
Hvar	200	180	200—250	290
Jelsa	200	180	200—250	
Korčula	230	150	160—210	235—330
Orebič	200	140	150—200	220—310
Vela Luka	200	140	150—200	220—310

Posredujemo še nekaj iz ponudb hotelskih podjetij, vsaj v informacijo, čeprav vemo, da se bomo letos nekoliko težje odločili za katerega od 7-dnevnih paketov, ki jih ponuja Jugotours. Navedene cene veljajo za meseca julij in avgust.

Portorož	Din	Rovinj	Din
hoteli Punta Piran	2.800	hotel Vile Rubin pansion	2.970
Bernardin	4.750	Katarina I. in II.	3.170
Emona	5.250	Pula	
Umag		hoteli Medulin	2.550
hoteli Adriatic	3.700	Belvedere	2.750
Bung, Stella Maris	2.750	Novalja	
Bung, Stella Maris		Hotel Loža	3.250
za 3 osebe	4.950	hoteli Kaktus — Supetar	3.150
Privatni aptm.		Palma — Supetar	2.400
za 4 osebe	5.350	Agava — Postira	2.700
Poreč-Laguna		Otok Hvar	
hoteli Materada	3.200	hoteli Mina Jelsa	3.300
delfin	3.300	Fontana Jelsa	3.100
Poreč-riviera		Adriatic Vrboska	3.100
Hotel Kristal	3.300	Bellevue Orebič	3.050
Vrsar		Bon Repos Korčula	3.750
Hotel Anita	2.800	Park Korčula	3.750

Letošnja ponudba delovne organizacije bo skromna, tenutno še ni možno posredovati pripravljene informacije. Zaključni računi niso bili preveč ugodni, da bi lahko temu namenili več sredstev. Vse preveč nesolidarno se obnašamo tudi pri vprašanih družbenega standarda, ki so gotovo ena najbolj občutljivih. Š. M.

V spomin

Maksu Rimeletu

Pred dnevi nas je ponovno presenetila vest, da je naš kolektiv izgubil še enega izmed svojih članov, vestnega, marljivega ter spoštovanja vrednega delavca, iz TOZD Avtooprema — TAP, Maksa Rimeleta.

S svojim delom in odnosom do nalog, ki smo mu jih zaupali je izkazoval stalno pripravljenost in željo za doseganje dobrih skupnih rezultatov kolektiva.

Zraven težkega in napornega dela v oddelku svetlikarne, TOZD Avtooprema, je dokaj vestno ter interesno opravljal in izpolnjeval samoupravne ter družbenopolitične naloge, kot delegat DS TOZD in član IO OOS.

Njegova aktivnost pa je dokaj odmevno segla tudi izven kolektiva, predvsem v redno in učinkovito vključevanje na področje humanitarnih akcij gasilske zveze Ptuj. Za to je prejel tudi številna odlikovanja in bil cenjen med sotovariši — gasilci.

SMEROKAZ KADROV

Delavci, ki so sklenili delovno razmerje v mesecu marcu 1980

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

- SIMONIČ MILAN, dimnikar vratarsko čuvajska dela — varnostnik — za nedoločen čas
- PETEK VINKO, priučen tesar vratarsko čuvajska dela, varnostnik — za nedoločen čas

TOZD AVTOOPREMA

- ROJS ALBIN, strojni tehnik konstruiranje proizvodov opreme — določen čas

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

- BEZJAK MARIJA, delavka čiščenje proizvodnih in pisarniških prostorov — nedoločen čas
- KELENC IVAN, teracer šablonačenje manj zahtevnih vzmeti — nedoločen čas
- ZEBEC ANICA, delavka šablonačenje manj zahtevnih vzmeti — nedoločen čas
- IVANUŠ JANEZ, prodajalec kovinske stroke skladiščenje materiala in gotovih izdelkov — določen čas

TOZD GUMARNA

- MIOČINOVIČ BORIS, gimn. maturant planiranje obrezovanja — določen čas

TOZD VZDRŽEVANJE

- MIHALIČ SLAVKO, strojni ključavničar zahtevno preventivno vzdrževanje strojev in strojnih naprav — nedoločen čas

Delavci, ki so prekinili delovno razmerje v mesecu marcu 1980

TOZD AVTOOPREMA

- BEZJAK MILENA, delavka galvaniziranje izdelkov — na lastno željo
- PETROVIČ NADA, kuharica vrtnanje polizdelkov — sporazumno
- TUSAK BRANKO, avtomehanik struženje na univerzalni stružnici — sporazumno

TOZD VELIKA OPREMA

- MILOŠIČ ALOJZ, delavec ročna dela, pripravljala dela — izključitev
- MURSIČ IVAN, delavec varjenje na točkovnem aparatu — sporazumno

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

- ŠIMENKO EDVARD, ključavničar navijanje zelo zahtevnih vzmeti — sporazumno

TOZD ORODJARNA

- BOMBEEK JANEZ, orodjar izdelovanje zahtevnih stančnih orodij in priprav — redni odp. rok

TOZD SERVISI

- KRALJ RAJKO, avtomehanik najzahtevnejša avtomehanska dela na osebnih vozilih ZASTAVA, ŠKODA — sporazumno
- KOVAČEC IVAN, strojni delovodja vodenje avtokleparskih, avtoličarskih in antikorozijskih del — sporazumno

TOZD GUMARNA

- DONAJ BRANKO, delavec vulkaniziranje gumi tehničnih izdelkov — sporazumno

TOZD VZDRŽEVANJE

- TUŠEK ANTON, VK elektromehanik vodenje obrata preventivnega vzdrževanja in generalnih remontov — invalidska upokožitev

Strelstvo

V mesecu aprilu so bili strelci SD Agis izredno aktivni, saj so se udeležili več tekmovanj in dosegali odlične rezultate.

Na občinskem prvenstvu s serijsko zračno puško, ki je bilo 6. 4. 1980 je ekipa v sestavi: Hajduk Zvonko, Gajzer Marjan, Bedrač Franc in Simonič Franc osvojila odlično 3. mesto in si obenem zagotovila udeležbo na republiškem prvenstvu.

Stelska družina »Železničar« je v počastitev DNEVA ŽELEZNIČARJEV organizirala 11. 4. 1980 tekmovanje s serijsko zračno puško, katerega se je udeležila tudi naša SD, ki je po mnenju strelcev dosegla lepe rezultate (uradnih rezultatov še niso sporočili).

V počastitev krajevnega praznika KS Kidričevo je SD Kidričevo 13. 4. 1980 organizirala tekmovanje v streljanju z zračno puško, na katerem je naša ekipa v močni konkurenci osvojila 2. mesto.

V nedeljo 20. 4. 1980 pa se je ekipa v sestavi Hajduk Z., Gajzer M., Bedrač F. in Simonič F., udeležila republiškega tekmovanja s serijsko zračno puško v Slov. Konjicah. Na podlagi odličnih rezultatov ocenjujejo, da bo uvrščena okrog desetega mesta. Uradni rezultati bodo znani šele 8. 5. 1980 in jih bomo objavili v naslednji številki glasila.

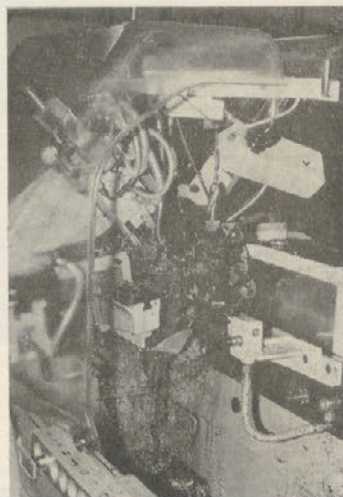
F. S.

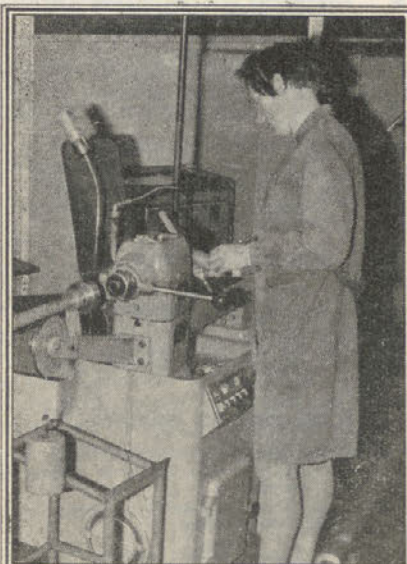
Zahvala

Zahvaljujem se vsem sodelavcem v AGIS-u za izraze sožalja, številno spremembo na zadnji poti ter za cvetje in drugo pomoč ki so mi jo izkazali ob smrti moje mame. Posebna zahvala velja sodelavcem iz TOZD VELIKA OPREMA

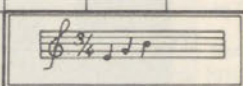
Peter BELA

KRIŽANKA

RISAL: LEBER M.	PRISI- LJENJE	SNEŽNI PLAZ	VRSTA GLUKOZIDA	IBSENOVA DRAMA	NAPOVE- DOVALEK KOROŠEC	BESEDICA PRED BOKOTSKIMI PRIJUNKI	1 21	TONE GOĐALA	GRŠKA ČRKA	PREŽIVALEK IBERUSKIM POLOTOKA	SLOVENSKE BALETSKE SOLIST (METOD)	NA RAČUN (AKONT)
RAVNINOSNA GEOMETRIJA												
SLOVENSKE SKLADATELJE IN IZBODNOVORJA												
IVERNA PLOŠČA								AMERIŠKA PISATELJICA (GERTRUDE)	HERCZEGOVIC EDEN PRVIH BATELITOV			
VRSTA OROČJA					PROSTOR ZA PRED- VAJANJE FILMOV	PREŽIVALEK NAŠEGA POLOTOKA VSE V REDU						
OSEBNI ZAJNICE				MIŠELNA ZVEŽA								
KOŠNA ODPETINA				OSEBA IZ BIBLIJE								
SESTAVIL: MILNARIČ S.	PREVOZ- NIŠTVO	SPISEK NAPAK NA KONGU KNJIGE	IKUMELA RTICA NEMSKI BICAR (PHILIPP)	DELEC Z ELEKTRIČ- NABOJEM		JADRANSKE OTOK				REKA V FRANCIJI	KISIK	IBRALEK NIELSEN
REKA V JUGOSLAVIJI ANGLIJI				OSTRINA ZA: NOVO ANA PAVLOVA		INDONEZ. POBESNI AGENCIJA AFRIŠKE VELETOK						
KAPITU- LACIJA					LIJUBODIVNO NOŠKO IRE	ČLOVEK Z BRADO (ZANJILIVO)	NEBUJA JAN		... ABESA IZDELJATEL KREKNIH IZDELKOV			
STARO PLE- KA IREKO				PISAC EPŠKIN DEL			VEDROST; POŠKOČNOST LEŠENA KOŠA					
PODATKI O ČEM				KONICE	VRŠKANJE	SLOVENSKE REČE (JOŠE)	JAROVA SARICA			REKA V ČRNI GORI SOPROBNI BO NOŠKE STRANI		
IVAN TAVČAR			VESTA LOPATE TUJA ODMAH ZA SEVER					FRANCOŠKE PESNIKE (TRISTAN) VALENTIN KARNIK				ČEŠKE PEVCE (KAREL)
GRAD NA PEČINI V ITALIJI						AMERIŠKE PISATELJE (WASHINGTON)				GRŠKA BOŠINJA JEZE	GRAM ENAJL, LOŠČ	
ITALIJA		ODTOK ANTON NANUT				NAZNAKITEV RUTENIJ						
SLOVENSKE PESNIKE (URBAN)					POTOČNA ŽIVAL			NAJVIŠJA DOLINA V TURČIJI				
GROKOVE V JUŽNI AMERIKI												

POSETNIKA Dr. TOMO GALE

Zdravnik Toma je specialist za košne bolezni. Kakšen zdravnik je?

PALINDROMNA ŠARADA

$$A + B + C + D = X$$

A = približljiva francoska filmska igralka (Marie, José), B = moški potomec, C = znamka tujih filmov za fotografske aparate, D = azijska država, ki je v teh dneh v središču pozornosti svetovne javnosti.

Rešitev preberite nazaj!

ANAGRAM V STAVKU

ZINKA in MIJA G. sta prebrali Ingoličev roman o stiski mlade

nezakonske matere, srednješolke. Ste ga prebrali tudi vi?

ANAGRAM V STAVKU

DED dobro pomni BORBO v prvi svetovni vojni, ki se je odvijala na zahodnem robu Krasa in katero je opisal Prežihov Vranc v istoimenskem romanu. Premešajte debelo odtisnjene črke!

ANAGRAM V STAVKU

KRISTA I. je obiskala Grčijo, kjer se je navdušila za grški narodni ples. Boste uganili za kateri ples gre?

ŠARADA

$$A + B + C + D = X$$

A = ime igralka Ilin, B = planet v sončnem sistemu, značilne rdečkaste barve, C = barva

kože, polt, D = ime ameriškega humorističnega pisatelja Twaina, avtorja priljubljenega dela »Dogodivščine Toma Sowerja«, X = ime in priimek odličnega švedskega smučarja, trenutno vodilnega v svetovnem pokalu.

ŠARADA

$$A + B + C + D = X$$

A = mitološko bitje, B = del tedna, C = del tedna, D = neumen; tudi geološka doba, D = priimek našega najboljšega smučarskega skakalca.

POROČNA POSETNICA CITA JAN ART KERES

Cita in Art sta se spoznala v službi, kjer delata na podobnih delovnih mestih. Kaj sta po poklicu?

SKRITA MISEL

POMIK — SLIM — PREDEC — INKA — JARE — ČEP — STUDIJ — BESI — LEDA — ČELO — CVEK — ARU — BITJE

V vsaki zgornji besedi prečrtajte po eno črko, preostale pa berite po vrsti in dobili boste poučno misel.

SKRITE REKE

Odšel je brez pozdrava. Murata je ubil srbski plemič M. Obilič. Larisa, vinjak je zmanjkal! Mežaklja je planota na Gorenjskem. Kempes: »Nica mi ne ugaja!« Bert Soltar je slovenski gledališki igralec. Sokol pada z višin! Parižana še nisem srečal.

V vsakem stavku se skriva po ena slovenska reka. Boste našli vse?